

S K D L:n Kainuun Piirijärjestö r.y:n
Piiritoimikunnan
toimintakertomus v. 1959.

Kansainvälinen tilanne:

Viimme piirikokouksen jälkeiselle ajalle on tunnusomaista kansainvälisessä taloudellisessa elämässä kapitalismin maissa jatkuvat talouspulan ilmiöt, mutta sosialismin maissa suunnitelmallisesti toteutettu tuotannon kohottaminen ja kansalisten toimeentulon turvaaminen.

Kapitalismin maissa on havaittavissa pientä tuotannon nousua joka johtuu varastojen kasvattamisesta ja muista yhtä epävarmoista tekijäistä. Toisaalta tuotantoa on ollut kiihoittamassa velakakuppa jota on harjoitettu kansainvälisessä kaupassakin. Yhdysvalloissa tapahtuneeseen tuotannon nousuun ja sen jatkuvuuteen ei siellä itsekään luoteta, sillä tuotannon laajentamiseen on käytetty 35 % investoiduista varoista, ja 65 % on kiinnitetty tuotannon modernisoimiseen, eli toisin sanoen on hankittu koneita joilla korvataan ihmistyövoima. Kun uusia työtilaisuuksia ei tule syntyä työttömyys, ja sitä kautta ostokykyisen kysynnän supistuminen ja kulutustarviketeollisuus on lamakauden edessä.

Kapitalismin maissa on nykyisin vielä 4.400.000 työtöntä, joten mitään batkaisevaa käännettä parempaan päin ei ole havaittavissa. Nousukausi on mitä epävarmimpien tekijöiden varassa, ja jo ensi vuoden lopussa on mahdollista, että kapitalistinen järjestelmä on painunut viime vuotiskäkin vaikeampaan talouspulaan.

Yhdysvallat ovat nyt menettäneet entisen herruutensa maailman markkinoilla, ja kilpialujoiksi on ilmestynyt Englanti, Länsi-Saksa, Ranska, Japani, Italia, sekä muita pienempiä valtioita. Yhdysvaltojen suurkapitalistit eivät ole hyvillään nyt tapahtuneesta kehityksestä, sillä Yhdysvaltojen entisillä markkinoilla kilpailee nyt ne maat, joille Yhdysvallat antoi lainaa ja tukea

toisen maailman sodan päätyttyä. Mutta sehän on kapitalismin luonteenomainen piirre, suurten monopoliyhtymien keskeinen kilpailu markkinoista ja maailman heruudesta.

Ensimmäinen ja toinen maailmansota syttyi juuri näistä markkina-alueiden kiistoista ja tarpeesta jakaa maailma uudelleen kapitalistien kesken. Toisessa maailmansodassa oli lisäksi tarkoitus muskata sosialistinen Neuvostoliitto.

Tämän hetken tilanteelle on kuitenkin ominaista käänne kylmästä sodasta ystävällisempiin suhteisiin. Ajatus kansainvälisten kiistakysymysten ratkaisemisesta neuvotteluteitä on saanut laajojen kansanjoukkojen tuen kaikissa maissa. Rauhanpuolustajien toiminta on tässä merkittävä myönteinen tekijä, ja kaikki siihen osallistuneet yksityiset henkilöt ja järjestöt ovat antaneet korvaamattoman työn ihmiskunnan hyvinvoinnin puolesta.

Kylmän sodan kannattajat ovat kuitenkin olleet jatkuvasti toiminnassa ja häisrinneet rauhalle myönteistä kehitystä. Ne ovat yrittäneet tehdä merkityksestömäksi Geneven ulkoministerikonferenssin. Kevätkaudella Skandinavian maissa ilmeni neuvostoliiton suuntautuvaa vihamillistä asennetta ja seurauksena oli Hrushtshevin vierailun peruutuminen. NATO-on maiden jatkuva varistautuminen ja erikokoisesti Länsi-Saksan aseistaminen kuuluu näihin kylmän sodan kannattajien toimintoihin, mutta ne ovat saaneet yhä enenevässä määrin myös vastustajia kaikissa rauhantahtoisissa ihmisissä näissäkin maissa ja muualla.

Kylmän sodan jää on alkanut sulaa, ja ystävällisempi ilmapiiri on alkanut levitä kaikkialle. Pääministeri Hrustshevin vierailu Yhdysvalloissa oli erittäin suurimerkityksellinen seikka, ja se todistaa, että länsivaltojenkin on ollut pakko mennä ulkopolitiikassaan uuteen vaiheeseen. Yhteisessä tiedonannossa sanotaan, että aseistariisunta on yksi tärkeimpiä kysymyksiä maailmaassa. Neuvottelujen merkitystä korotetaan ja molemmat hallitukset

tekevät kaikkensa että voimapolitiikkaa ei käytetä vaan neuvottelutietä ratkaistaan kiistakysymykset.

Taistelu rauhan turvaamiseksi jatkuu, vaikka jännitys on lieventynytkin. Vielä ei ole ratkaistu kaikkia kiistakysymyksiä, ja kylmän sodan kannattajilla ja asetehtailijoilla on vahvat asemat ja halu saada aikaan selkkaus josta voisi laajentua koko maailmaa käsittävä palo. Kriisi Tiibetissä ja Laosissa ovat tästä muistuttamassa.

Rauhantahtoisten ihmisten tehtävänä on tukea rauhanpuolustajien työtä, ja yhtyä Tukholman toiseen vetoomukseen. SKDL:n järjestöjen ja jäsenistön on oltava tässä rintamassa tirvaamassa omalta osaltaan kukin kohdaltamme rauhantyötä.

Maamme sisäinen talouspolitiikka:
tal.

Maamme sisäinen kehitys tämän vuoden aikana on kääntynyt lievästi nousuun. Teollisuuden tuotanto on kohonnut n. 3 % verrattuna v. 1958. Tämä ei ole tuonut ratkaisevaa käännettä maamme asioihin. Työttömyyttä oli läpi kesän. Viimme talvena oli kortistoihin merkittyjen luku kaikkiaan 185.100 henkeä, joista hyväksyttiin 162.000. Viralliset varsinaiset työttömyystilastot eivät näytä tätä koko totuutta, mutta e.m. numerot ovat työmarkkinajärjestöjen yhteenveto viime talven työttömyydestä. Kaikenlaiset kepulikonstit, suoranaiset väärinkäytökset ja tosiasioiden salaamisesta ovat kelvonneet viranomaisille jotta numerot on saatu osoittamaan ettei meillä muka ole työttömyyttä.

Ulkomaankaupassa on tapahtunut muutosta sikäli, että kauppamme Neuvotoliiton kanssa on supistunut 2 miljardilla markalla, ja kaikkiin sosialismin maihin yhteensä 4,3 miljardilla markalla. Tämä todistaa, että kansandemokraattien vaatimus kaupankäynnin lisäämisestä ei ole ollut tarpeeton vaatimus, ja kun sen lisäksi otetaan työllisyys, hinta- ja muut edulliset tekijät huomioon olisi kaupankäyntiä entisestään lisättävä.

Maamme puunjalostuteollisuus niin kemiallinen kuin mekaaninenkin on saanut tuotteitaan kaupaksi melko hyvin, mutta työtilaisuuksia ei se ole avannut uusia, koska nämä tuotannon alat ovat käyneet aikaisemmin vajaalla tuotannolla, eikä täydellä tehollaan. Kantohinnat nousivat etelä-Suomessa, mutta Kainuussa Kajaani Oy:n edoton monopoliasema pitää kantohinnat entisellään, ja piirimme on tullut tietoa että kuusipaperipuun hintaa on laskettukin 70:- m³ eräillä paikkakuuilla.

Kotimarkkinateollisuuden tuotanto on hieman kohonnut, mutta sekin suureksi osaksi velkakaupan turvin. Nykyisinhän saa vaatteita, huonekaluja, kelloja y.m. tarvikkeita vuoden ja jopa kahdenkin vuoden maksuajalla, ja tämä on ~~en~~ lisännyt tuotantoa, mutta se ei ole merkki hyvän ajan alkamisesta. Kuluttajaväestö on täten pakotettu velkaantumaan ja kuten kansa sanoo jäänyt "navastaan kiinni" kauppiaseen.

Maataloustulolaki ja hintakehitys.

V. 1956 sopivat sos.dem. puolue ja Maalaisliitto maataloustulolain, jolla maataloustuotteiden hinnat sidottiin yleiseen ansiotasoon. Nyt näkyy tulokset. Viljan hinta kohosi 5-6 mk, mutta maidon tuottajahinta vain 1:-. Tämä turvaa etelä-Suomen suurtilallisille suuret lisätulot, mutta kaupunkien ja maaseudun kuluttajaväki saa maksaa entistä korkeampia hintoja. Maamme pienviljelijäväki, n. 200.000 pientalonpoikaa joutuu entistä ahtaammalle tämän lain mukaisesti, mutta yli 50 ha omistajat saavat satoihin tuhansiin markkoihin nousevat lisätulot tästä hintapäätöksestä.

Tämä lain laatiminen oli suuri riemuvoitto maamme suurtilallisille ja Kokoomukselle joka siitä ensimmäisen kiitosviestin veisasi. Työkansa ja pienviljelijä väki saa maksaa n. 10 miljardin markan tulonsiirron suurviljelijöiden hyväksi.

Kansandemokraatit olemme sitä mieltä, että maataloutta on tuettava, mutta tuki on annettava pienviljelijöille, jotka ovat tosissaan tuen tarpeessa, ja tuki on annettava tuotantotukeena ja siinä huomioitava maan eri osat. Meillä tarvitaan lisää varoja uudisraivaukseen, peruskuivatuksiin, kivien raivaukseen, väkirehujan hintojen alentamiseen, j.n.e. mutta nyt suoritettujen hintojen korotukset suosivat vain suuromistajia. Kansandemokraattien voimaa eduskunnassa on lisättävä, siinä on ratkaisun avain ja sen hyväksi on työtä tehtävä ja järjestöjämme lujitettava.

Kainuun talouselämä:

Kainuun taloudelliselle elämälle lyö leimansa työttäisyyksien puute. Sille on olemassa montakin syytä, kun niitä ryhtyy erittelemään. Kapitalistinen talousjärjestelmä ei kykene järjestämään työtä jokaiselle hyvinäkään aikoina, puhumattakaan talouspulanaajasta. Kainuussa se näkyy kentien kaikista selvimmin mitä koko maassa.

Kajaani Oy:n monopoli-asema sanelee työllisyyden, ja tänne ei muilla teollisuuden harjoittajilla ole asiaa. Kun väestö lisääntyy n. 2000 työntekijällä vuosittain, ei yksi teollisuuslaitos pysty sen työnsaantia turvaamaan. Tilastojen mukaan Kainuun väkiluku lisääntyy 1000 asukasta kohden 23 henkeä, kun koko maan keskiarvo on 11 henkeä. Vv. 1946 - 50 oli tilanne vielä edullisempi Kainuulle, kun täällä lisäys oli 29 asukasta ja muualla Suomessa vain 12 asukasta tuhatta kohden. Tämä on sanoisinko bruttolisäys, sillä tilastoissa on huomioitu kuolleisuus ja muuttoliike. Tilastojen mukaan voidaan päätellä, että em. 2000 työkykyisen asuk^kaan lisäys tapahtuu vuosittain.

Kainuussa on yli 10.000 pientilaa joiden pintapala on alle 15 ha, ja jotka tilat eivät tarjoa työtilaisuutta koko vuodeks

Tämä pientilallisten joukko on se perusjoukko, joka työttömyyskautena on lisäämässä työttömyystilastojen numeroita. Syy ei ole pienviljelijöiden, vaan maassamme harjoitettu asutuspolitiikka on siihen syytä, sekä vallassa olleet puolueet, ennenkaikkea Maalaisliitto.

Työpaikkojen lisäystä ei ole odotettavissa maakuntaamme muutoin kuin hätäaputoita järjestämällä. Työpaikkojen määrässä tapahtuu supistumista, sillä Taivalkosken rata on valmis, joka tarjosi työtä n. 500 miehelle vuosittain. Tien reitin voimailaitokset valmistuvat lähivuosina, ja niissä on nyt n. 2000 miestä. Tien mutkat alkavat olla oikeistua, uusia teitä on rakennettu, ja näin on kymmenen vuoden aikana ^{työttömyys} ~~työttömyystilanne~~ syntynyt tilanne, joka näyttää synkältä.

Kansandemokraattien taholta on vuosikausia ~~vandittu~~, esitetty, että maakuntamme väestön olot paranevat, jos maatalouden tuotantotukea parannetaan. Kaivostoiminta ja sen kehittäminen toisi uusia työtilaisuuksia, eikä Kainuuta ole tutkittu kaikkialta mitä rikkauksia se sisällään pitää. Puunjalostuksellekin löytyy vielä sijaa, sillä Kainuusta hakataan vuosittain noin 2 miljoonaa kuutiometriä puutavaraa, mutta siitä viedään raakana pois toinen puoli, ja Kajaani Oy käyttää tämän toisen puolen. Eikö voitaisi rakentaa toista Kajaani Oy:n tuotantolaitoksen kokoista puunjalostustehdasta.

Kajaani Oy:n tuotanto soittaa, että sen tuotteilla ei ole menekkivaikeuksia. Mutta kantohinta ei vain noussut vaikka Kainuun Sanomat ennusti sitä kissan korkuisilla kirjaimilla, kun Aulangon puuhuutokaupat oli menossa. Mutta nyt maalaisliittolaiset kyselevät ~~että~~ ihmeissään, miten hintojen nousu ei vaikuttanutkaan tänne saakka. Eräät yksityiset maalaisliittolaiset ovat esittäneet metsänmyyntilakkoa, mutta siitä ei tule totta.

Meille kansandemokraateille Kajaani Oy:n monopoli- asema on selviö, mutta osaamme selvittää maalaisliittolaisillemme

miten Kajaani Oy:n mahiiasema vaikuttaa. Tämä kantohintakysymys on yksi sellainen jossa sitä voidaan menestyksellä tehdä. Kajaani Oy:llä on omat metsät ja lisäksi valtion metsät, ettei sen ole pakko hintoja nostaa. Myyntilakko olisi näin ollen aivan turhaa, eikä siitä muutenkaan tule mitään, sillä monet talolliset ovat valkataakan alla jo niin raskaasti, että metsää on myytävä jos sitä vähänkin on. Luottoa ei nykyään niin helpolla saa, että uudistuksiin on etsittävä rahaa myymällä metsiä polkuhinnasta.

Kajaani Oy:n tuotantolaitosten uudet investoinnit viime vuosina eivät ole tuoneet uusia työpaikkoja monellekaan työläiselle. Höyryvoima-aseman laajennus, valkaisulaitoksen teko, puutavaran varaston teko, j.n.e. ovat vain parantaneet Kajaani Oy:n tuotteiden laatua, mutta sijoituksiinsa nähden nämä uudistustyöt eivät lisää työpaikkoja.

Kansalaistoiminta maakunnan väestön toimeetulon turvaamiseksi.

Kainuun talouselämä on kymmenen vuoden aikana ollut järjestelmän kehnoudesta johtuen työläisille ja pienviljelijöille mitä vaikeinta aikaa. Tällä ajalla, ja erikoisesti viime vuoden ja kesän aikana tilanne on ollut kaikkein huonoin. Kansalaistoimintaa on ollut joka on vaatinut korjausta valitsevaan tilanteeseen. Työläisten joukkovoima on se tekijä, joka pakottaa hitaimmatkin kunnallis- ja valtionvirkamiehet liikkeelle, ja piirimme alueella on työttömien liikettä ollutkin melkoisen paljon.

Tälle ajankohdalle on myös pääpaino työnsaannin turvaamisessa, työttömyysvakuutuslain aikaansaamisessa, sekä kansaneläkemaksujen korottamisessa kohonnutta hinta-tasoa vastaavaksi, sekä laitokselle kerääntyneitä rahastoja vastaavasti.

Onko sitten ollut tänä syksynä kansalaistoimintaa näiden vaatimusten puolesta.

On ollut, mutta eikö esimerkiksi tilanne työllisyyden kannalta vaatisi vielä ripäämpää toimintaa. Piirille tulleet

tiedot kertovat että kortistoihin ilmoitaututaan hyvin hitaasti, ja vasta sitten kun jokin työmaa on varmasti tiedossa. Mielestäni kortistoon pitää ilmoittautua heti kun työttömäksi on joutunut. Me kansandemokrat^at^tinen järjestöväki voimme olla ohjaamassa muitakin tähän, sillä ohhan kysymys maakuntamme väestön toimeentulosta, sen leivästä. Järjestöjemme pitäisi puuttua asioihin heti, ja kokouksessa pohtia mitä kulloin on tehtävissä. Monet järjestömme ovat huomioineet tämän kansalaistoiminnan, mutta moni järjestö ei ole siihen kajonnut. Puolangalla on tietääkseni asiat melkoisen hyvin, ja kertokaapa puolnkalaiset miten olette asioita hoitaneet.

Nyt on Kainuussa tilanne siinä, että porvaristonkiij on pakko myöntää tilnateen vakavuus. Muutama viikko takaperin kävi Kajaanissa ministeri Kleemola, ja oli kovasti toivorikas tulevan talven suhteen, ja esitteli, että ei täällä tule työttömyyttä, ja jos tuleekin, niin se pystytään hoitamaan. Mutta kansandemokraattien taholta osoitettiin miten asiat todella ovat, ja piirin työvoimapäällikkö Lindholm totesi, että totta se Tauriainen puhu. Näin porvarillinen virkamies joutui pnemaan jauhot suuhun itse ministerillekin. Kunnissa on vastaava tilanne, siellä porvaristo on kovasti huolissaan valtion asettamista rasituksista, ja kun työttömyys on vielä tulossa. Kuntien taholta on osoitettu, että työmaita tarvitaan ja tässä on saatu aikaan yhteisrintamaa kuntien puitteissa, ja siitä on sanottava kiitokset taitaville kunnal^smihillemme.

Palkka-asioiden seuraaminen ja kansalaistoiminnan kehittämisen sen merkiessä pitäisi olla myös tärkeimpiä kysymyksiä. Järjestöjemme ohjausta kaivataan tässäkin, sillä yhtiöiden nja työntantajien taholta käytetään nykyistä tilannetta hyväksi polkemalla palkkoja. Mtsätöisää se näkyy kaikista selvimmin.

Kansaneläkkeiden korottamisvaatimusta on tuettava, ja kouksia sen puolesta on järjestettävä.

Järjestöjemme ohjaus näissä kansalaistoiminnan asioissa on esiarvoinen. Kun tiedämme sen, että porvarilliset piirit ja suurkapitalistit sekä näitä tukevat puolueet eivät pane toimeen mitään uudistuksia muuten kuin pakon edessä, on kansandemokraattien toiminnalla silloin ratkaiseva merkitys. Ohjelmamme ja toimintamme sekä koko kansandemokraattinen liike on olemassa vain sitä varten että toimintamme avulla yhteistyössä kaikkien edistyskellisten ihmisten kanssa turvaamme työkansan toimeentulon. Tätä varten valitsemme omat edustajamme eduskuntaan ja kuntien valtuustoihin. Mutta edustajamme näissä elimissä ovat voimattomia, elleemme saa heidän tueksi kansanjoukkojen joukkovoimaa, kansalaistoimintaa, joka on ainoa voima jota suurkapitalistitkin kuuntelevat.

Järjestöjemme pitäisi omata tämän voiman hyväksi käyttö, sillä se on kansanvaltaisin voimakeino, ja sen avulla on saatavissa parannukset niin taloudellisissa kuin valtiollisissakin asioissa. Mutta tämän voiman käyttö ei onnistu, elleemme järjestöjemme kautta ohjaa sitä, ja seuraa kulloinkin vallitsevaa tilannetta ja niitä asioita jotka ovat ajankohtaisia.

Kunnallistyö:

Järjestöissämme on käsitelty useaan otteeseen kunnallistyön merkitystä, ja kansandemokraattien mahdollisuutta vaikuttaa kunnan elimissä työkansan etujen puolesta. Me tiedämme sen, että valtiovalta ollessaan porvarillisenemistöinen on porvariston luokkavaltaa työtätekevän kansan kurissa pitämiseksi. Näin on asia myöskin kunnissa. Porvarillinen kunta toteuttaa tätä valtaa samalla tavoin kuin valtiovaltakin, sillä kunta on tavallaan pieni valtio, joskin eduskunnan laeilla säätämässä rajoissa, sekä taloudellisesti riippuvainen koko valtiotaloudesta.

Toimintamme kunnallisissa elimissä täytyisi ohjelmamme mukaisesti olla myös työtätekevän kansan etujen mukaista. Näin onkin, ja pitää olla, ja jokaisessa asiassa pitää ottaa oma

kannanmäärittely, ja siinä osoittaa kansandemokraattien ero porvarillisesta kunnallispolitiikasta. Voidaan sanoa, että jos valtuusto tai kunnan hallituksen kokoukset menevät vuosikausia, ettei niissä suoriteta äänestyksiä, että on menty liian pitkälle. Silloin jo voidaan kysellä etteikö kansandemokraatteja olekaan kunnallisissa elimissä.

Vaalasta on kerrottu, ettei siellä näy luokkajakoa lainkaan kunnallisissa elimissä. Tähän on sanottava, että kansandemokraattien^{en} toiminta ja sen saama tuki kuntalaisilta on johtanut tilanteeseen, että meidän esityksiämme porvaristo ei uskalla vastustaa pelätessään valisijoiden tuomiota. Miten asiat on, pyytäisin vaalalaisia tovereita kertomaan tässä kokouksessa omasta toiminnastanne. Sotkamon valtuusto päätti yksimielisesti korottaa äyrin hintaa 3 markalla. Asiasta ei äänestetty. Olikohan tovereidemme menettely täysin oikea, vaikka valtiovallan asettamat rasitukset pakottivatkin tähän äyrin hinnan korottamiseen.

Yleisesti ottaen olemme ~~xxx~~ menneet eteenpäin tälläkin toiminnan saralla. Kansandemokraattisia kunnallispolitiikkoja alkaa olla joka kunnassa, ja politiikkamme näkyy Maakuntaliitossa. Siitä on sanottava parhaat kiitokset kaikille näille tovereille.

Mutta parantamisen varaa on vieläkin. Kunnallisia elimiä voidaan käyttää vieläkin tehokkaammin työkansan etujen puolesta. Esimerkiksi työttömyystöiden järjestelyssä on herrojen kiireet tunnettuja. Kansandemokraattien pitäisi olla kiirehtimässä töiden avaamista. Valtuustoissa ja lautakunnissa on asia vietävä äänestykseen, jos kortistoa ei avata, tai työmaita ei ala avautua. Jos kunta on tehnyt mitä tehtävissä on, niin valtiovaltaa on ~~pitävä~~ kiirehdittävä, sillä siinä portaassa viipyy suunnitelmat ja asiapaperit. Työttömät saa osotella, mutta meidän tehtävämme on osoittaa syylliset ja niitä tukevat puolueet ja ryhmittymät.

Järjestötyö:

Piirimme SKDL:n järjestöjen määrä on 102. Niissä on jäseniä yhteensä 3050 I neljänneksen tilittäneitä järjestöjä on 80 joten rästissä on 22 järjestöä. Uusia jäseniä on liittynyt kesätoiminnan aikana 150. Voidaan todeta, että kesätoimintakausi oli suhteellisen hiljainen, mutta nyt on otettava uusi tuuli purjeisiin, sillä ~~piirikunnat~~ emmehän halua jäädä jälkipäähän maata käsittävässä kilpailussa, vaan ensi liittokokouksessa otamme Liiton kunnialipun Kainuuseen.

ja Tv.

Piiritoimikunta on kokouksissaan tullut toteamukseen, että järjestötyömme suurin heikkous on kokoustoiminnan puutteellisuus. Järjestömme kokoontuvat harvoin, keskimäärin 3 - 4 kertaa vuodessa. On hyviä järjestöjä jotka kokoontuvat kerran kuukaudessa, mutta on heikkoja järjestöjä jotka pitävät vain vuosikokouksen.

Piiritoimikunnassa heräsi kysymys miten kansandemokraattista politiikkaa tehdään tunnetuksi siellä missä järjestömme kokoontuvat näin harvoin. Ainoaksi selostustyöntekijäksi jää kansandemokraattinen lehdistö jos sitä on paikkakunnalle levitetty. Mutta tämä ei riitä. Järjestöissämme pitää olla toimintaa, kokouksia, tupailltoja, selostustilaisuuksia, kyläkokouksien toimeenpanoa, ja muita sopivia toimintamuotoja. Suomussalmella "ustanjoen asutusalueella toimiva yhdistyksemme pitää joka toinen sunnuntai-ilta tupa-illan, ja väkeä on pirtin täydeltä. Paikkakunta on samanlainen kuin kuin kymmenet muut kainuulaiset ktlät, harvaanasuttu, pitkät matkat, huonot tiet, mutta näistä vaikeuksista huolimatta yhdistys toimii paremmin kuin kuin moni kirkonkylän tai kaupunkialueen yhdistys. Kansalaistoimintaakin on, on kyläkokouksia ja selostustilaisuuksia milloin mistäkin tärkeästä asiasta, ja kylällä tunnetaan kansandemokratien toiminta, ja äänimäärämme on ollut nousussa.

II
III
71
26

Tällä tavoin pitäisi toimia. Ei pidä aliarvoida omia voimia. Monesti kuulee puhuttavan, että ei meillä ole ohjelman-suorittajia, ei laulajia, ei lausujia. Mutta jokainen kun yrittää parhaansa, eikä ~~xx~~ aseteta mitään suuren taitelijan vaatimuksia, niin ohjelmaa saadaan, ja tilaisuutemme onnistuvat. Pitää löytää ne muodot jotka menestyvät, eikä sille ole olemassa patenttia, miten toiminta järjestetään. Mutta siihen tarvitaan aatteellista innostusta ja yrittämisen halua. Työväenliike ja kansandemokraattinen toiminta on ollut innostajana monille tuhansille kansalaisille ja kansandemokratian toimintaan on opittu luottamaan koska se ei ole pettänyt työtätekevien etujen puolesta käytävässä taistelussa. Sen vuoksi on yritettävä sielläkin, missä toimintamme ei vielä ole vilkasta.

Kokoustoimintamme kehittämisen on meillä tärkeimpiä kysymyksiä. Koko järjestötyö lepää sen varassa. Jos perusjärjestömme ja jäsenistömme jäisi toimeentomaksi, miten kävisi työtätekevien etujen puolustaminen. Siitä ei tulisi mitään.

Porvaristolle on eduksi, että kansalaiset eivät pidä kokouksia yhteiskunnallisista asioista. Silloin kun näitä kokouksia on, aina suurpääoman ~~x~~ toiminta tulee paljastumaan tavalla tai toisella. Maalaisliitto ja sen politiikka on tullut paljastettua, ja paljastuu vielä lisää, ja sen vuoksi Maalaisliiton järjestöt eivät kokoontu, koska siellä syntyy heti keskustelu mistä huonot ajat johtuvat. Ja tästä ei sovi keskustella, sillä se paljastaisi Maalaisliiton, ja sen vuoksi kokouksia ei pidetä. Selostustilaisuuksia pidetään, joissa luetaan sama läksy uudestaan vuodesta toiseen. Piirikokouksetkin ovat muutaman tunnin kestäviä, ja joka suhteessa on todettava että sillä taholla pelätään kokouksia.

Meille kansandemokraateille ei sovi tällainen, vaan kokoustoimintamme tulee olla vilkasta, ja asioiden käsittely sellaista että sillä autetaan työtätekevien ihmisten toimeentuloa. Kokouksissamme täytyy olla aina joku poliittisesti tärkeä ajankohtainen kysymys pohdittavana, mutta tupailloissa ja juhlissamme täytyy olla iloisempaakin vapaa-ajanviettoon ja virkistykseen sopivaa ohjelmaa.

Liittomme kustannuksella on ilmestynyt tänä syksynä uusi kirja "Yhdistys toimii". Se on korvaamaton apuväline meille kaikille jotka joudumme yhdistystoimintaan. Jäsenhuolto on erittäin tärkeä tekijä toimintamme onnistumisessa. Jäsenmaksujen periminen ei yksin riitä, vaikka siinäkin tulee tietysti keskusteltua toimintastamme. Kaikki jäsenemme pitää saada toimintaan mukaan tavalla tai toisella. Jäsenen muuttaessa paikkakunnalta toiselle, on hänen osastokortti lähetettävä piirin kautta uuteen järjestöön. Näin ei jäsenyys katkea, eikä jäsenmäärässä tule putoamista.

Piiritoimistoon on eräiltä tahoilta tullut tietoja, että kokouksiin ei saada ihmisiä. Tässä on jossain määrin perääkin. Mutta onko pohdittu sitä mistä se johtuu? Yleisesti näyttää siltä että toimintamme on mennyt voimakkaasti eteenpäin. Tätä todistaa vaalien tuloksetkin, jäsenmäärän kasvu, uusien järjestöjen perustaminen ja lehdistön levikin kasvu. Mutta miksi kokouksiin ei tule jäsenistöä kuin pieni osa. Toisilla paikkakunnilla tulee hyvästinkin, niin miksi ei toisilla. Onko kirjeitä tullut piiristä liikaa? että niiden lukemisella on väsytetty kokouksiin osanottaneet toverit. Ovatko kokouksemme jotain rahan kerjuutilaisuuksia että jäsenistömme karttaa niissä käyntiä. Muodostuuko kokouksista pitkäveteisiä, eikä asioista näytä tulevan sen valmiimpaa. Esitän tässä näitä kysymyksiä, että keskustelussa voitaisiin tarttua siihen mistä kokoustoiminnan kehittäminen on kiinni, ja niiden järjestöjen edusjajat joissa on hyvää toimintaa, voisivat kertoa siitä miten kokoukset on järjestetty.

Nämä eri seikat ovat niitä kokoustoimintaamme liittyviä tärkeitä kysymyksiä. Puutteiden poistaminen auttaa meitä, ja on ehdottomasti välttämätöntä. Kokoustoiminnassamme on löydettävä sellaiset muodot, että niissä käyvällä jäsenistöllä tulee mielenkiinto niitä kohtaan, ja jokainen mukana ollut tuntee lähtiessään että on saanut kokouksesta jotakin, joka on hänen elämäänsä lähellä.

Vaalien rahoitus:

Vuoden kuluttua suoritetaan kunnallisvaalit ja tänä syksynä osuuskauppavaalit. Nämä ovat rahaa kysyviä joihin meidän täytyy markat etsiä vaikka kiven silmästä. Ensi kunnallisvaaleissa meillä on tarkoitus voittaa, ja saada uusia kansandemokraattisia kuntia Kainuuseen Kajaanin Maalaiskunnan lisäksi.

Tästä vaalien rahoituksesta on ollut puhetta jo vuosikaudet, mutta siitä ei ole ~~mitään~~ muodostunut säännöllisesti hoidettua säästötoimintaa. Tarkoitus on ollut että kaikkina aikoina, olkoon vaalit vaikka kolmen vuoden kuluttua, niin siitä huolimatta panisimme markan päivässä tähän kamppailurahastoon. Mutta se ei ole käytännössä toteutunut. Miljoonat on kerätty sitten itse kunkin kukkarosta, kun vaaleihin on ollut vain kuukausi tai kaksi. Mutta tällä emme ole saaneet kertymään sellaista rahastoa, joka olisi kestänyt vaalikauden kaikki taloudelliset rasitukset. On täytynyt supistaa menoja. ja se on tiennyt puolestaan että joku tärkeä lento-lehtinen on jäänyt painamatta tai järjestäjä palkkaamatta. Mutta jos koko jäsenistömme säästäisi markan päivässä tekisi se vuodessa piirimme osaltakin 792.000 mk. vuodessa ja kahdessa vuodessa 1.584.000 markkaa. Sen lisäksi naisten ja nuorten sekä SKP:n jäsenten erilliset tilitykset. Mikäpä olisi vaaleja silloin hoidellessa.

Mutta nyt on tilanne se, ettei tilityksiä ole tullut juuri ollenkaan. Elokuun 15 ja syyskuun 15 päivän välillä ei markan markkaa, eikä syyskuun 15 ja lokakuun 15 päivän välillä muilta kuin SKDL:n Säräsiniemen yhdistykseltä. Koko vuonna SKDL:n järjestöt

ovat tilittäneet 4.590 mk, ja nämä järjestöt ovat: SKDL:n Vuoreslahden yhdistys, SKDL:n Korholanmäen yhdistys ja SKDL:n Säräisniemen yhdistys. Vain kolme järjestöä. Koko piirimme alueelta on eri järjestölinjat tilittäneet tänä vuonna yhteensä 62.956 mk.

Nyt on asiat huonosti.

Piirimme on monissa toimintakilpailuissa ensimmäisellä tilalla, olemme saaneet kunniakirjoja ja mainetta koko maassa, mutta vaalien rahoituksessa olemme surkeasti perän pitäjiä, vieläpä huonolla suhdeluvulla muihin piireihin verrattuna. Oulun ja Lapin piireillä on ollut myös rotattiorahastokamppailu, mutta ovat ne muistaneet vaalien rahoituksenkin.

Nyt on tartuttava kiireesti tähän asiaan. Nyt on meidän otettav kiinni toisten saama etumatka. Järjestöillämme on suunnitteen matat tavoitteet kuin aikaisemmikin, ja järjestölinjamme pitäisi saada kokoon 400.000 mk, ja sen lisäksi voi eri kunnallisjärjestöt laatia omia suunnitelmiaan. Nyt on tarkoitus saada vaalivoitto, ei rahalla, mutta toiminnalla, ja se toiminta tarvitsee rahaa. On suoritettava hälyytys jokaisessa järjestössä. Nykyinen tila ei voi jatkua. On tilitettävä vaikka vähän kuukaudessa, kunhan asia pysyy muistissa ja on aina rahasto kertymässä.

Järjestötyömme rahoitus:

Järjestötyömme rahoituksessa on valoisempaa kuin vaalien rahoituksessa. Tulo- ja menoarviossa arvioitiin jäsenmäärämme 2200, mutta nyt on jo ensimmäisen neljänneksen tilittäneitä 2207, ja räestissä on ~~22~~ 29 järjestöä, joten tavoite ylitetään reippaasti. Suurin heikkous onkin näissä rästiläisjärjestöissä, joita on näin paljon. Suomussalmen Kunnallisjärjestön syyksi voimme panna 88järjestön rästiläisyyden, mutta loput ovat sitten toiminnan heikkouden takia rästissä.

Piiritoimikunnan työvaliokunta käsitteli tätä, ja työsuunnitelmaan tulikin, että näihin rästiläisjärjestöihin on kiinnitettävä ensisijainen huomio, sillä jos tilanne pääsee jatkumaan

tällaisena, merkitsee se sitä, että jäsenkattoa on näissä järjestöissä, ja työmme polkee paikallaan. Piiritoikunnalla on se käsitys että jäsenmaksuja maksetaan, mutta niitä ei kerätä. Jäsenhuolto vaatisi siis toimeliaita järjestöihmisiä, jotka pitävät huolta yhdistystemme toiminnasta.

Näille järjestöille jotka ovat hoitaneet jäsenhuollon hyvin voin Piiritoimikunnan puolesta lausua mitä parhaimmat kiitokset. Jäsenhuollon hoitaminen osoittaa myös toimeliaisuutta, ja kansandemokraattinen liike on saanut vahvan jalansijan maakuntamme väestössä. Kokoustoiminnan vilkastuttaminen tuo meille uusia voittoja. ja sitä on näissä järjestöissämme tehostettava.

Tukimaksujen osalta on lausttava myös kiitokset tilityksensä suorittaneille järjestöille. Ne järjestöt jotka eivät ole tilitystä tehneet toivottasimm tekevän sen pikaisesti, sillä vuosi loppuu pian, ja sitten tuleekin jo uusi tavoite. Se on talousarvion mukaan suunnilleen saman suuruinen kuin tänäkin vuonna.

Jos järjestöillämme olisi varaa parantaa jäsenverotilityksiä ja tukimaksuja, niin silloin voisimme palkata toisen järjestötyöntekijän. Se toisi uutta virikettä, ja parantaisi toimintaa kaikkialla. Mutta se on järjestöjemme asia miten tavoitteet saadaan yllitetyksi.

Piiritoimikunnan työ:

Piiritoimikuntaan on kuuluneet seuraavat toverit:

Hannes Tauriainen, Veikko Nikkanen, Eino Hissinen, Toivo Kettunen, Matti Roiha, Antti Huotari, Viljo Lehto, Uno Karjalainen, Vilho Tolonen, Eino Korhonen, Martti Väisänen, Kaarlo Sutinen, Teino Kinnunen, Johannes Heikkinen, Eino Kurkinen, Urpo Karhu, Kauko Mikkonen, Antti Hiltunen, Alpo Meriläinen, Matti Meriläinen, Pekka Mustonen, Katri Tervo, Heikki Mustonen, Emil Heikkinen, Tauno Tolonen, Veikko Meriläinen, Uolevi Honkonen, Yrjö Kaitero, Rauno Korpinen, Pekka Niskanen, Arne Karjalainen, Fjalar Oksanen ja Annikki Pyykkönen. Kokouksia on ollut kolme. Kokouksiin

osanotto ei ole ollut arittain aktiivinen, mutta ei huonokaan. Kokouksissa on käsitelty kesätoiminnan ajan tehtäviä, kunnallistyötä, toimintakilpailua, eduskunta-asioita, asutustilallisten ja pienviljelijäiden vaikeuksia, palkkakysymystä, sekä monia muita yleispoliittisia asioita, sekä järjestömme sisäisiä asioita, jäsenhuoltoa, kokoustoimintaa j.n.e.

Piiritoimikunnan Työvaliokuntaan on kuulunut 8 Piiritoimikunnan jäsentä. Kokouksia on ollut 7, mutta työvaliokunta olisi saanut kokoontua useamminkin, mutta sen jäsenet ovat etäältä Kajaanista, että koolle saanti on tuottanut vaikeuksia. Toivottavasti vaalivaliokunta löytää nyt sopuvat ehdokkaat, jotta valittava Työvaliokunta olisi työkykyinen. Asioita on ollut Työvaliokunnalla runsaasti, joista keskeisimpänä on ollut toimintakilpailu ja työn ohjaus. Perusjärjestöjen vuosikokoukset pidettiin Kunnallisyhteisöjärjestöjen ohjauksella, joita edelsi Kunnallisyhteisöjärjestön kokoukset.

Jaostotyö:

Piiritoimikunnalla on kaksi jaostoa, kunnallisyhteisö- ja osuustoimintajaosto. Kunnallisyhteisö- jaosto ei ole kokoontunut yhtään kertaa, mutta osuustoimintajaosto neljä kertaa. Käsiteltävänä on ollut tärkeimmällä sijalla osuuskauppavaalit.

Edessä olevat ^tbehävät:

Järjestötyömme edessä on nyt runsaasti tehtäviä joista tulsi keskustella ja yhteisesti suunnitella tulevan toimintakauden työtä.

1. Kansalaistoiminnan kehittäminen työnsaannin turvaamiseksi ja työttömyysvakuutuksen aikaansaamiseksi.
2. Kansaneläkemaksujen korottaminen hintatasoa vastaavaksi.
3. Palkkatason parantaminen, ja metsätyöläisten aseman parantaminen erikoisesti. Irti sanottujen työehtosopimusten uudelleen solmiminen työläisiä tyydyttävällä tavalla ja hintakehityksen huomioon ottaen.

4. Maamme sisäpolitiikassa on oikeistovaara torjuttava, ja maamme ulkopolitiikkaa hoidettava rauhanomaisen kehityksen suuntaan. Rauhanpuolustajien järjestötoimintaa lujitettava.

Järjestötyöstä:

1. Järjestöjemme kokoustoiminnan vilkastuttaminen.
2. Rästiläisyyden poistaminen järjestöittäin ja jäsenittäin eri järjestöissä.
3. Jäsenhuollon tehostaminen.
4. Epintotoiminnan käyntiin saaminen.
5. Vaalirahoituksen hoitaminen ja säännöllisen tilitystoiminnan kehittäminen.
6. Nuoriso- ja pioneerityön tukeminen ja kaikkiin puolin auttaminen.

SKDL:n Kainuun piirijärjestön toimintakertomus
v. 1965 - 1966

Tämän toimintavuotemme päättyessä voimme kirjata tähän toimintakertomukseen merkittäviä saavutuksia, joihin ennenkaikkea sisäpolitiikan osalta SKDL:n vuosikausia suoritettu työ on tuottanut tuloksia. SKDL on vapautunut syrjitystä asemasta astuessaan hallituspuolueeksi. Kansainvälinen tilanne on ollut varsin vaikea. Amerikan uhkarohkea imperiaalinen politiikka on jatkunut ja Vietnamin ongelma on entistä vaikeammassa pisteessä. USA on pitkin vuotta lisännyt sotilaallisia voimiaan Vietnamiin ja sen hyökkäykset ovat edellisestä vuodesta lisääntyneet Pohjois-Vietnamin alueelle. Länsi-Saksan vaatimukseen kuuluu edelleenkin ydinasevaatimukset ja on esittänyt kuluneena vuonnakin vielä ajatuksia v. 1939 rajojen palauttamisesta, jotka ovat selviä aluevaltaussuunnitelmia. Ranskan irtisanoutuminen Natosta on saanut Länsi-Saksan etsimään uusia sotilastukikohtia Portugalista ja Espanjasta. Länsi-Saksa ei enää voi luottaa Ranskaan, jonka varaan se aikaisemmin on laskenut sen, että se toimisi omalta kohdaltaan lännen etuvartiona.

Maailman rauha on uhan alainen. Se on puolestaan aktivisoinut rauhantahtoisten ihmisten toimintaa kautta maailman. USA:n mielettömän politiikan seurauksena yhä enemmän löytyy rauhan voimia kapitalistisista maista, jotka selvin sanoin tuomitsevat USA:n sotapolitiikan. Näin näyttää kehitys kulkevan myöskin USA:ssa, jossa mielenosoitukset sen harjoittamaa sotapolitiikkaa kohtaan ovat lisääntyneet. Valitettavasti sosialistinen leiri ei ole voinut kuluneena vuotena toimia yhtenäisenä USA:n harjoittamaa sotapolitiikkaa vastaan, johtuen Neuvostoliiton ja Kiinan kommunististen puolueiden erimielisyyksistä. Kiina on jopa yrittänyt estää Neuvostoliiton avunantamispyrkimyksiä Vietnamille.

Kuitenkin maailmassa rauhanvoimat näyttävät lujittuvan ja sen ansiosta ei kolmatta maailmansotaa ole syttynyt. SKDL:lle on erittäin merkityksellistä se miten rauhanvoimien lujittuminen tulee tapahtumaan koko maailmassa. SKDL otti tärkeimmäksi tehtäväkseen rauhan puolesta tehtävän työn heti perustamisvaiheestaan ja voimme todeta, että siinä työssä olemme saavuttaneet parhaimmat tulokset. Meidän ajamallemme ulkopoliittiselle linjalle on tullut Suomen kansan suuri enemmistö ja ulkopoliittikkamme on virallisesti SKDL:n asettamalla perustalla. Rauhanvoimien lisääntyminen ja niiden aktivisoimista on tapahtunut menneenä toimintavuotena omassa maassammekin.

On ilolla merkittävä se, että rauhantyöhön on tullut mukaan yhä uusista piireistä ihmisiä. Opiskelevan nuorison keskuudessa rauhan hyväksi tehtävä työ nähdään erittäin arvokkaaksi isänmaalliseksi toiminnaksi. Kajaanissakin on oppikoululaisten keskuudessa Sadankomitean jäseniä, jotka tekevät työtä rauhan säilymisen puolesta. Rauhanvoimien lisääntymisestä huolimatta ei tänä vuonna Kainuun Rauhanneuvoston toiminta ole ollut niin vilkasta kuin se oli edellisenä toimintavuotena. Siihen on vaikuttanut se, että Rauhanpuolustajien toimesta ei tälle vuodelle oltu järjestetty mitään sellaista suurta toimintakilpailua, joka oli edellisenä vuotena Maaailman Rauhankongressiin valmistautumisen merkeissä. Toimintaan on myöskin vaikuttanut se, että maassamme suoritettiin eduskuntavaalit ja rauhantyössä toimivat henkilöt ovat yleensä myös aktiivisia puolueihmisiä, joiden aika on mennyt suurelta osalta vaalitaistelun merkeissä. Rauhanneuvoston työhön tulisi edelleen kiinnittää SKDL:n suurta huomiota ja pyrittävä saamaan se toimintakykyisemmäksi. Myös sen toiminnan piiri olisi saatava laajemmalle pohjalle siten, että sosialidemokraatteja ja opiskelevasta nuorisosta pyritään saamaan uusia voimia mukaan aktiiviseen rauhan työhön.

Viime talvena eri puolueiden edustajat saivat esitellä Kajaanin oppikoululaisille puolueittensa ohjelmaa. SKDL:n ohjelman esittelyn jälkeen yhteytemme paranivat oppikoululaisiin ja sen jälkeen meillä on ollut vähän väliä erilaisista asioista neuvotteluja. He ovat antaneet tunnustusta meille siitä, että SKDL järjestää sellaista, johon hekin voivat tulla mukaan. Tulevassa toiminnassa tulee meidän pyrkiä yhä enemmän luomaan yhteyksiä liikkeemme ulkopuolisiin ihmisiin kuten esim. opiskelemaan nuorisoon ym.

SKDL:n Kainuun piirijärjestö antoi menneen toimintavuoden aikana hyvin merkittävän tuen eläkeläisten toiminnan järjestämisessä. Piiritoimistostamme järjestettiin eläkeläisten yleisötilaisuuksia, eläkeläisten vierailuja Kajaanista naapurikuntiin, joihin useisiin on perustettu eläkeläisten osastoja. Eläkeläisten toiminnan alkuun saattaminen ja niiden toiminnan tukeminen on parantanut eläkeläisten omaa toimintaa elinehtojensa puolesta. Eläkeläisten toimintaa olisi pyrittävä laajentamaan entisestään ja tuettava heidän toimintaansa. Valitettavasti toimintavuoden aikana taloudellisten vaikeuksien vuoksi olemme joutuneet luopumaan toisesta poliittisesta työntekijästä, joka asettaa yleensä rajoituksia toimintamme laajuudelle.

Vuoden alussa uusittiin eri alojen palkka- ja työehtosopimukset. Palkanansaitsijoiden yhteisrintama oli syksyllä 1965 laaja ja yhtenäinen. Tämän vuoksi työntekijäpuolen asemat olivat palkka- liikehdintään lähdeittäessä huomattavasti paremmat kuin monesti aikaisemmin. Kajaanissa työväenyhtenäisyshenki tuli esille käydyissä työtaisteluissa mm. Kajaani-yhtiöllä tapahtuneilla pistelakoilla sekä vaatimusten yksimielisyytenä.

Valitettavaa oli, että maan hallitus asettui julkisesti puolustamaan työnantajapuolta. Lopputuloksena oli, että SAK:n puheenjohtaja Vihtori Rantanen ym sosialidemokraattiset johtajat tekivät petoksen rikkomalla työläisten yhtenäisen taistelurintaman tekemällä sopimuksen heikoimmilla ehdoilla mitä työläisten vaatimukset olivat.

Kesäkuussa tuli SAK:n johtoon muutoksia. SAK:n johtoon tuli nyt kansandemokraatteja lisää ja siten SAK on nyt kansanvaltaisemmalla pohjalla kuin aikaisemmin. SAK:n johdossa suoritettut muutokset ovat omiaan edistämään ammattiyhdistyksen eheytyä. On odotettavissa, että SAK:n johto paremmin kuuntelee nyt jäsenistönsä mielipiteitä ratkaisuja tehtäessä.

Syksyn kuluessa olemme järjestäneet sosiaalipoliittisia neuvottelupäiviä. Suuremmissa kunnissa ne ovat olleet kaksipäiväisiä ja pienemmissä yksipäiväisiä. Näissä tilaisuuksissa on selvitetty kansandemokraattisen liikkeen huoltoavun perusteita ja sosiaalisen lainsäädäntömme suomaa mahdollisuutta käyttää niitä tehokkaasti vähävaraisten ihmisten hyväksi. Tilaisuudet ovat onnistuneet kohtalaisen hyvin ja uskomme, että tämä auttaa ko. neuvottelupäiville osallistuneiden kansandemokraattien työskentelyä siten, että he pystyvät omassa ympäristössään opastamaan avuntarpeessa olevia ihmisiä avustuksen saamisessa. Siten SKDL:n järjestöväki voi tehdä myönteistä työtä ihmisten hyväksi ja SKDL:ää kohtaan tulemme luottamusta lisäämään. K.o. neuvottelupäivät jatkuvat kunnes ne on pidetty kaikissa kunnissa.

Vuonna 1964 reaalikansantulon kasvu oli n. 7 %. Viime vuonna reaalikansantulon lisääntyminen jäi 4,5 %:n. Taloustieteilijöiden arviot ovat, että tämän vuoden reaalikansantulon lisääntyminen jää n. 2 %:iin. Tämä osoittaa, että kuluneen toimintavuoden aika on ollut suhdannetaantumaa. Ensi vuodelle arvioidaan n. 5 %:n reaalikansantutteen lisääntymistä. Tämä osoittaisi, että olemme ohittamassa suhdannetaantumaa. Oikein suunnatulla talouspolitiikalla, teollisuu- temme monipuolistamisella ja kaupankäyntimme lisääntymisessä idän markkinoille suuremmissa määrin olisi suhdannetaantumaa voitu huomattavasti lieventää. Vuodesta toiseen jatkuva kauppataseemme vajauksellisuus on vähentänyt maamme valuuttavarantoa ja maamme maksuvalmius on heikentynyt.

Työttömyys oli viime toimintavuotemme aikana suurempaa kuin edellisenä. Kun Suomen Pankki on ryhtynyt kiristämään rahamarkkinoita, niin se vaikeuttaa edelleen investointimahdollisuuksia ja sekkin on vaikuttamassa siihen, että tuskin työttömyys vielä kovin paljon tulee vähenemään. Eri ammateista toimeentulonsa saavien ihmisten väestörakenteessa on tapahtumassa muutoksia. Metsätöiden ja maatalouden koneellistumisen seurauksena tarvitaan entistä vähemmän ihmistyövoimaa ja siitä johtuen maaseudulta irtaantuu jatkuvasti liikaväestöä muihin ammatteihin. Kun maamme hallitus ja porvarienemmistöinen eduskunta ei ryhtynyt ajoissa teollisuutemme monipuolistamiseen ja sen laajentamiseen, on valtion pyrittävä työllisyyttä pitämään yllä ns. hätäratkaisuin. Porvarienemmistöisen eduskunnan harjoittama suurpääomaa yksipuolisesti suosiva talouspolitiikka johti valtion talouden suuriin vaikeuksiin. Virolaisen hallitus eli viimeiset hengen vetonsa lyhytaikaisten vippien varassa ja siirsi joukon maksuja maksettavaksi tälle hallitukselle. Työllisyystilanteen helpottaminen ei tällaisessa tilanteessa ole yhtä äkkiä ratkaistavissa, vaan se tapahtuu vain pitempijännitteisen, suunnitelmallisen ja tutkimuksiin perustuvan hallituspolitiikan seurauksena.

Viime syksynä suoritettiin maassamme osuusliikkeiden edustajiston vaalit. Kansandemokraateille vaalit oli Kainuussa voitolliset. Äänimäärämme nousi Kainuun Osuusliikkeessä oli 20 % edellisten vaalien tulokseen verraten. Sosialidemokraateilta voitimme yhden edustajapaikan. Käsitteimme viime syksyn aikana myymälöiden toimialueilla edistysmielisen osuuskauppaliikkeen toimintaperiaatteita. Sen jälkeen aivan hiljattain on ollut eräitä tilaisuuksia, jossa Kainuun Osuusliikkeen kehittämistä on pohdittu ja pyritty löytämään ratkaisuja, jotka liikkeemme taloudellista perustaa vahvistaisi ja tekisi sen entistä vahvemmaksi, jolloin se voisi myös jäsenistölle myöntää enemmän etuuksia ja kuluttajaväestölle tarjota entistä edullisemmin tuotteita. SKDL on sitä mieltä, että edistysmielinen osuuskauppaliike tulee säilyttää osana työväenliikettä ja sen toimintaperiaatteiden mukaisesti tulee myös asioita hoitaa edistysmielisisessä osuuskauppaliikkeessä.

Eduskuntavaalit ja sisäpolitiikassa tapahtunut muutos.

Eduskuntavaalitaisteluun lähdeittäessä oli yleisenä toteauksena, että porvarilliselle itsevaltiaan omaiselle politiikalle on saatava loppu. Mitään muuta keinoa sen toteuttamiselle ei ole ollut, kuin että eduskuntavaaleissa saavutetaan eduskuntaan yhteistyönhenkinen vasemmistoenemmistö. SKDL tässä vasemmistoenemmistön turvaamis- ja yhteistyöhengen kehittämistarkoituksessa muodostikin vaaliliiton TPSEL:n kanssa. Vaaliliitto auttoi vasemmistoenemmistön syntymistä.

Vaalitaistelu muodostui ankaraksi. Vasemmistopuolueet olivat olleet vaalikauden oppositiossa ja tarjosivat kaikki parempaa vaihtoehtoa porvarilliselle politiikalle. Kansan odotti myös politiikan muutosta. Vaalitaistelussa oli kysymys siitä, mikä vasemmistopuolue pystyi selvemmin ja vakuuttavimmalla tavalla tuomaan esille laajoille kansalaisjoukoille tiedoksi, että se todella haluaa ja pystyy tarjoamaan porvarillisen politiikan sijasta paremman vaihtoehdon. Tietenkin sillä on merkitystä, millainen kannatus kullakin vasemmistopuolueilla on ollut aikaisemmissa vaaleissa, mutta yhä enemmän näyttää yhteiskuntaamme muodostuvan sellaisten äänestäjien joukko, jotka hyvin herkästi voivat vaihtaa kannatuksensa eri vaaleissa toisesta puolueesta toiseen. SDP:n politiikka v. 1962 vaalitappion jälkeen tähtäytyi kannatuksensa lisäämiseen näissä vaaleissa. Oppositio-olonsa aikana se osoitti lähestymistä kansandemokraatteja yhtyessään useissa asioissa meidän kanssamme samoille linjoille. Myös suhtautumistavan muuttumista sen taholta Neuvostoliittoon nähden havaittiin tapahtuvan. Kun se sen lisäksi pystyi tuomaan varsin tehokkaasti ja iskevällä tavalla julkisuuteen koko kansan tiedoksi kahdeksankohdan ohjelmansa, varmisti se itselleen vaalivoiton. Se veti puoleensa sen osan kansamme äänestäjäjoukosta, joka herkimmin vaihtaa puoluetta antamalla kannatuksensa sille, joka on luvannut eniten ja näyttää sen parhaiten pystyvän toteuttamaan.

Yksistään oppositiossaolo ei tuo menestystä vaaleissa, vaikka se pystyisikin osoittautumaan oppositiopuolueena selvästi ja se sellaisena tunnetaan. Varmaan jokainen Suomen kansalainen tiesi sen, että SKDL on todellinen oppositiopuolue. Meidän vaalimenestystämme osaksi haittasi se, että me olimme olleet liian kauan aikaa oppositiossa. SKDL:n hallitukseen tuleminen oli epävarmaa kaikille ja siksi puolueesta toiseen heiluvat ihmiset valitsivat sellaisen oppositiopuolueen, joka heidän käsityksensä mukaan varmimmin voi päästä hallitukseen ja sieltä käsin muuttaa politiikan suuntaa. Ehkä tämä seikka vaikutti myös ensi kertaa äänestäneisiin nuoriin, jotka näyttävät antaneen kannatuksensa suuremmalta osalta SDP:lle.

Vaalit olivat protesivaalit porvarilliselle politiikalle. Meidän huonosta vaalimenestyksestämme huolimatta tavoite yhteistyöhökinen vasemmistoenemmistö toteutui. Vasemmistopuolueet saivat yli 50 % annetuista äänistä. Suurimman tappion vaaleissa kärsi kokoomuspuolue. menettäen 6 edustajapaikkaa ja suhteellista osuuttaan äänistä 1,2 %. Keskustapuolue menetti 4 paikkaa ja osuuttaan äänistä 1,7 %.

Liberaalinen kansanpuolue menetti myös 4 paikkaa, vaikka sen suhteellinen osuus äänistä lisääntyi 0,2 %. SPP:n äänimäärä putosi enemmän kuin puolella, suhteellinen osuus 2,2 %:sta 1,0 %:iin, mutta sai yhden edustajan läpi. Meidän vaaliliittokumppanimme TPSL sai 40 % pienemmällä ja suhteellisen osuuden 1,8 %:n vähentymisestä huolimatta entisen 2 paikan sijasta 7 edustajapaikkaa. SKDL:n edustajapaikkamäärä putosi 47 paikasta 41, eli menetimme yhteensä 6 edustajapaikkaa. Suhteellinen osuutemme laski 0,8 %.

Kainuussa menestyimme järjestöpiireistä kaikista parhaiten. Äänimäärämme lisääntyi 708 äänellä ja suhteellinen osuutemme lisääntyi 1,47 %:lla. Vaalien tulos merkitsi, että SKDL valtasi Kainuussa keskustapuolueelta suurimman poliittisen ryhmittymän aseman. Jos suhteellisen osuuden lisääntyminen olisi tapahtunut koko maassa samassa suhteessa kuin Kainuussa, olisi meillä nyt eduskunnassa 50 edustajaa. Kainuussa saavutettuun tulokseen me voimme olla erittäin tyytyväisiä. Menestymisemme arvoa on lisäämässä vielä sekin, että maakunnastamme on muuttanut suhteellisen paljon juuri meidän äänestäjäkuntaamme pois.

Kainuussa vaaleissa saavutettuun hyvään menestykseen on mainittava ainakin seuraavat tekijät:

- Vaalityön aloitimme aikaisemmin kuin muissa järjestöpiireissä.
- Pohjois-Suomen teollistamisohjelmaa pidimme jatkuvasti voimakkaasti esillä ja sovellimme sitä Kainuun olosuhteisiin.
- Pyrimme olemaan kaikissa uudistuksia kaipaavissa kysymyksissä kaikista näkyvämmiin ja voimakkaimmin esillä. (esim. Kainuun Keskussairaalan rakentamisen puolesta)
- Aikaisempaa tehokkaampi henkilökohtainen mainonta.
- Tiedoitustoiminta suunnattiin tarkoituksen mukaisemmin ja järjestimme suhteellisen runsaasti yleisötilaisuuksia, joissa ehdokkaitamme teimme tunnetuksi.
- SKDL:llä Kainuussa on vallinnut jäsenjärjestöjen kanssa hyvät suhteet ja sen ansiosta pystyimme kirvoittamaan kaikkien järjestötilojen voimavarat työskentelemään yksissä tuumin vaalivoiton puolesta.

On todettava, että vaalityössämme on olemassa vielä heikkouksia ja työtämme parantamalla tulemme varmaan pääsemään entistä parempaan tulokseen. Meidän järjestötoimintamme on edelleenkin liian paljon sisäänpäin lämpiävää. Käsittelemme asioita omassa piirissämme, mutta emme tarpeeksi osaa valistustyötä suunnata oman väkemme ulkopuolisiin ihmisiin. Meidän tulisi pystyä ottamaan yhteyksiä mitä erilaisemmin

keinoin liikkeemme ulkopuolella oleviin ihmisiin menemällä erilaisiin kansalaisjärjestöihin mukaan, solmittava entistä enemmän perhetuttavuuksia, perustettava erilaisia keskustelufoorumia yms. tapaisia. SKDL:n on väljennyttävä entisestään ja sen toiminta ulotettava kaikkialle missä ihmisiä kokoontuu. Meidän on oltava kaikkia hyviä asioita edistämässä ja osoitettava vihdoin kansalle, että SKDL ja siinä toimivat ihmiset ovat yhteiskuntaa ihmisille paremmaksi muuttava yhteiskunnallinen liike, joiden kanssa on mieluista olla yhteistyössä. Se aika on tullut, jolloin meidän on käytännön toiminnalla (meitä kohtaan vielä epäillen ja ennakkoluuloisesti suhtautuvien ihmisten mielistä karaistettava pois sellaiset ajatukset) että me olemme joukko ikuisesti purnaavia ja vain sekasortoa haluavia ihmisiä.

Hallitusneuvotteluja käytiin pitkään. Tuloksena oli, että 18 oppositiovuoden jälkeen SKDL tuli mukaan hallitukseen. Hallitus on laajapohjainen, jonka tukena on eduskunnassa määränemmistö. SDP:llä on 6 ministeriä, keskustapuolueella 5 ministeriä, SKDL:llä 3 ministeriä ja TPSL:llä 1 ministeri. Hallitusohjelmasta käydyissä neuvotteluissa otettiin siihen SKDL:n vaatimuksesta useita sellaisia kohtia, jotka tähtäävät siihen, että pyritään edelleenkin lujittamaan rauhanomaista ulkopolitiikkaa sekä kehittämään talous-, sosiaali- ja kulttuuripolitiikkaa kansamme etujen mukaisella tavalla. Nähtäväksi jää, miten nopeasti ja tehokkaasti me pystymme vaikuttamaan hallituksesta käsin uudistusten toteuttamiseen. Arviomme mukaan tällainen hallitusratkaisu oli paras kuin mikään muu viime eduskuntavaalien tulosten perusteella ajateltavissa. Hallitusratkaisumerkitystä kansallemme myönteisempään suuntaan lisää myös se, että äärimmäinen oikeisto jäi oppositioasemaan, kun se toisenlaisessa ratkaisussa olisi saattanut tulla hallitukseen mukaan ja siten lisätä jopa entisestään vaikutustaan.

SKDL näki hallitukseen lähtiessään mahdollisuuden vaikuttaa siihen suuntaan, että hallituspolitiikassa päästään vähitellen suunnitelmalliseen ja tutkimuksiin perustuvaan hallituspolitiikkaan, jonka seurauksena valtion taloudellinen tila saadaan vakaammalle perustalle ja siten päästään vähitellen toteuttamaan uudistusystävällistä politiikkaa. Hallitusvastuuseen tulimme ajankohtana, jolloin valtion talouden hoidossa on vaikeuksia. Silti emme ole pelänneet ottaa omalta osaltamme vastuuta maan asioiden kuntoon saattamisessa. Se, että valtion taloudellinen tilanne on niin heikko, on syy Virolaisen hallituksen. Valtiolla on lyhytaikaisia vippejä 500 - 600 milj. mk ja maassa on vain yhden kuukauden valuuttavaranto eli n. 400 milj. mk.

Keskustapuolue ja sosialidemokraatit eivät ^{halu} halunneet yhdessä kanssamme löytää valtiontalouden tasapainoittamiseen sellaisia ratkaisuja, jossa ei käytäisi ~~myöskään~~ vähävaraisten kansalaisten kukkarolle. On muistettava, että tässä tilanteessa yksinomaan porvarillis-sosialidemokraattinen hallitus ilman SKDL:n mukana oloa olisi tehnyt vieläkin enemmän työväenpolitiikan vastaisen budjettiesityksen.

Meidän Kainuulaisten kannalta kielteisintä on se, että asutus- ja aravalainojen korkoja esitetään koroitettavaksi 3 %:lla ja liikevaihtoveroa esitetään koroitettavaksi 1 %:lla. Myös veroasteikkoa esitetään koroitettavaksi niille, joiden verotettava tulo nousee yli 900 mk vuodessa. Myönteisenä on mainittava se, että alle 900 mk:n tulojen jäävälle verot pienenee. SKDL on vastustanut näiden kielteisten esitysten toteuttamista.

Hallituspolitiikassa on nähtävissä merkkejä uudistuspolitiikasta, johon SKDL on hallituksessa ollessaa vaikuttanut. Näistä mainittakoon seuraavat:

- tuloveron nostaminen parempituloisten osalta ja sen pienentäminen vähätuloisten osalta,
- omaisuus- ja yhtiöveron korottaminen,
- erillisen veron periminen vakuutusyhtiöiltä,
- asuntotuotantolainojen merkittävä lisääminen,
- valtionjohtoisten teollisuusyritysten aseman vahvistaminen, niiden tuotannon laajentamispyrkimysten tukeminen,
- myönteinen asenne pakollisten vakuutusten siirtämiseksi valtion halltuun,
- koulujärjestelmämme uudistamisen kiirehtiminen nykyajan tarpeita paremmin vastaavaksi ja demokraattisemmaksi,
- lapsilisien ja kansaneläkkeiden korottaminen,
- sairaus- ja äitiyspäivärahan korottaminen,
- työeläkejärjestelmän laajentaminen perhe-eläkkeiden osalta,
- vireille pannut suunnitelmat ja toimenpiteet kokonaisaläkejärjestelmän toteuttamiseksi sekä eräiden työlakien, mm. työsopimuslain uudistamiseksi,
- sokerin hinnan alentaminen,
- vireillä oleva kahvin hinnan alentaminen ja mahdollinen voin hinnan alentaminen,
- uuden maataloustulolain valmistelu siten, että maataloustulo sidotaan ns. puhdistettuun elinkustanusindeksiin.

Keskustapuolue on lähtenyt hallitusyhteistyötä toteuttamaan epäreilusti. Puoluesihtööri Silvola on laskenut julkisuuteen

valheita hallituksen työskentelystä. Hän on maininnut, että hallituksessa olisi suoritettu äänestyksiä ja keskustapuolue olisi asioita ratkaistaessa jättänyt vastalauseita jne. Näin hallituksessa ei ole tapahtunut. Jos hallitusyhteistyö muodostuisi tällaiseksi, olisi seurauksena heti hallituksen hajaantuminen.

Keskustapuolue pyrkii vierittämään kaikki hallituksen kielteiset ratkaisut SKDL:n syyksi, vaikka SKDL:llä on hallituksessa vain 3 ministeriä ja keskustapuolueella lähes puolta enemmän eli 5 ministeripaikkaa. SKDL on selvästi asettunut vastustamaan kielteisiä ratkaisuja, mutta ei keskustapuolue ole asettunut SKDL:n esitysten taakse.

Keskustapuolue näyttää tekevän määrätietoisesti kenttätyössä propakandaa SKDL:ää vastaan. Meidän on vastattava ja paljastettava keskustapuolueen valheet. Meidän on säilytettävä kentään hyvät yhteydet ja pyrittävä antamaan mahdollisimman voimakas tuki ministereillemme työskentelyssä SKDL:n politiikan toteuttamisessa.

Yhteistyöhallituspolitiikka on erilaisten esitysten ja näkökantojen sovittamista yhteen. Jokainen osapuoli pyrkii mahdollisimman pitkään pitämään esityksiään kiinni ja saamaan toiset hyväksymään esityksensä. Kuitenkin yhteistyön jatkumisen edellytys on, että ei osapuolet antavat periksi ja tulevat toisiaan vastaan. Näin syntyy lopulta kompromissi. SKDL pyrkii hallituksessa vaikuttamaan siten, että SKDL:n esityksiä otettaisiin huomioon ja ajaa esityksensä läpi siellä voimiensa mukaan.

Ensi liittokokouksessa tulee uusittavaksi SKDL:n periaateohjelma. Nykyinen voimassa oleva SKDL:n periaateohjelma on hyväksytty v. 1949 pidetyssä liittokokouksessa. Sen sisältö on hyvin antifasistisuuden sävyttämä johtuen siitä, että se niissä oloissa oli hyvin ajan-kohtainen asia ja tarpeellinen korostaa sitä ohjelmassamme. Fasistiset ainekset ovat vähentyneet maastamme ja näin SKDL on siltäkin osin saanut tavoitettaan toteutetuksi.

Monia muita kohtia sisältyy ohjelmaamme, joiden suhteen on tarkistamisen varaa. Yhteiskunnallisen kehtiyksen mennessä eteenpäin, on ohjelmaa tarkistettava ja pyrittävä se tekemään mahdollisimman lyhyin väliajoin. On määriteltävä ajanvaatimusten mukaisesti yhteiskunnalliset tavoitteet uusien edistyksellisten voittojen saavuttamiseen.

Piiritoimikunnan mielestä tulee SKDL:ää kehittää edelleen laajaksi kansalaisjärjestöksi, jonka ohjelma on hyvin väljä.

SKDL:n tulee sallia sisällään erilaisuuksia, että sen toimintaan voi tosiaan kuulua ihmisiä, jotka eivät maailmankatsomukseltaan ole aina samoin ajattelevia. SKDL olisi pyrittävä kehittämään enemmän tavanomaisista puoluejärjestöistä poikkeavaksi liikkeeksi. Sen toimintaan pitäisi olla edelleenkin mahdollisuus osallistua sellaisilla, jotka eivät ole tehneet SKDL:ään varsinaista jäsensitoumusta. Koska SKDL:n ohjelmassa ei ole määritelty kantaa tavoitteeksi sosialistinen yhteiskuntajärjestelmä, keskustellaan siitä olisiko se nyt ohjelman uudistuksen yhteydessä siihen määriteltävä. Tosiasia lienee, että valtaosa SKDL:ssä toimivista ihmisistä nykyisin sellaisen maailmankatsomuksen omaavat. Jos ohjelmaan sellainen otettaisiin on sen myös määriteltävä kantansa ohjelmassa siitä, miten se Suomessa sosialismin haluaa toteutuvan asteittain ja tarkoituksen mukaisella tavalla yhteiskuntamme ihmisille entistä paremmaksi elää.

SKDL:n maatalousohjelma tulee myös tarkistettavaksi. Tätä kysymystä olemme vielä tähän mennessä käsitelleet Kainuussa vähän. Ainoa tilaisuus on ollut SKDL:n maaseututyön jaosto, jossa asia oli esillä. Siinä oltiin sitä mieltä, että ohjelman uudistamisessa ei niinkään suuria muutoksia olisi tarpeen tehdä. Ohjelmassamme oleva vaatimus, "viljelyskelpoisia soita ja vesiperäisiä maita on tehokkaasti viljelykseen ottamista varten", on harkittava, onko se tarkoituksen mukaista sitoa ihmisiä maahan paikoissa, joissa ei ole mahdollisuus kuitenkaan tehdä tiloista elinkelpoisia ja kannattavia ilman sivuansiomahdollisuuksia. Pienviljelmätiloilla ollaan nytkin suurissa vaikeuksissa sivuansiotulojen puuttumisen vuoksi. SKDL:n maatalousohjelman käsittelemistä tulee jatkaa ja pyrkiä laatimaan siitä mahdollisimman hyvä ohjelma, joka tyydyttää toteutettuna maaseutuväestön tarpeita.

Tiedoitustoiminnassa on liikkeemme suurimmat heikkoudet. SKDL:n asettamien ohjelmallisten tavoitteiden puolesta käytävä taistelu vaatii, että kansa on selvillä mitä SKDL haluaa. Silloin se voi myös saada esityksilleen kansan kannatuksen ja tuen ja uudistukset on mahdollisuus toteuttaa toivomallamme tavalla. Meillä ei ole mitään muuta keinoa tiedoitustoimintamme parantamiseen, kuin että käymme järjestöjen kokouksissa ym. yleisötilaisuuksissa selvittämässä tärkeimmät ajankohtaiset tavoitteet ja pyrimme jatkuvasti työskentelemään lehtileviekemme lisäämiseksi.

Sanomalhtiemme levikin lisääminen on parasta tiedoitustoimintamme tehostamista. Siihen tulisi nyt tämän syksyn aikana pinnistaa kaikki järjestöjemme voimavarat. On valitettavaa, että lehtilevikkimme

on laskenut Kansan Tahdon ja Kansan Uutisten kohdalla viimesyksystä. Uusi sisäpoliittinen tilanne vaatisi liikkeeltämme entistä suurempaa lehtilevikkiä.

Piirijärjestö kirjoissa on 136 yhdistystä ja 11 kunnallisjärjestön.

Yhdistysten vuosikokouksia on pidetty tähän mennessä 74 yhdistyksessä. Muutamit yhdistykset ovat siirtäneet vuosikokouksen pitämisen myöhäisempään ajankohtaan. Osa yhdistyksistä on heikosti toimivia, joissa on ollut vuodesta toiseen vaikeaa saada edes vuosikokousta pidetyksi. Kahdessa vuosikokouksessa on tullut päätös yhdistyksen yhdistämisestä lähimpään yhdistykseen.

Jäsenmaksuja on maksanut kuluvalle vuodelle 80 yhdistystä. Kun yhdistyksen toiminnan ensimmäisiä ehtoja on, että yhdistys kantaa jäseniltään jäsenmaksut ja tilittää ne edelleen piirijärjestölle, olisi tilanteeseen pyrittävä saamaan korjaus. Tämän vuoden viimeisen neljänneksen jäsenmaksujen perusteella tullaan ratkaisemaan, montako edustajaa SKDL:n Kainuun piiri saa lähettää toukokuussa pidettävään liittokokoukseen. Jäsenmaksujen kantamiseen pitäisi näinollen kiinnittää huomio jo siitakin syystä. Jäsenmaksut ja tukimaksut muodostavat piirimme pääasiallisemman tulolähteen. Jäsenmaksujen kantamisessa ja niiden ajallaan tilittämässä olisi päästävä entistä säännöllisempään toimintaan sekä siihen, että jokainen yhdistys osallistuisi piirijärjestön talouden tukemiseen tukimaksujen muodossa. Myös vaalirahoitustoiminnassa olisi päästävä jatkuvaan rahojen kartuttamistoimintaan, siten ei hätä ole suurin kun vaalirahoituskamppailu on kuumimmillaan.

Piirin johtoelimet.

SKDL:n Kainuun piiritoimikuntaan on kuuluneet seuraavat henkilöt: puheenjohtajana Toivo Kettunen, varapuheenjohtajana Martti Kinnunen, heidän lisäkseen piiritoimikunnan työvaliokuntaan Arvi Kurkinen, Juho Vuorinen, Paavo Koskinen, Arvo Kyllönen, Eetu Tuovinen, Veikko Haakana, Veikko Kemppainen, Antti Huotari ja Arvi Pääkkönen. Muut piiritoimikunnan jäsenet ovat: Matti Roiha, Tuure Ryytänen, Heikki Mustonen, Tauno Tolonen, Rauno Korpinen, Aarne Karjalainen, Ilmari Räsänen, Sulo Manninen, Heimo Heikkinen, Sulo Heikkinen, Eino Junttila, Jussi Koivusilta, Veikko Herranen, Väinö Putkonen, Martti Kemppainen, Toini Korhonen, Laina Tervo, Pentti Laurila, Toivo Kyllönen, Kauko Määttä, Antero Karppinen, Heikki Möttönen, Aarne Hyvönen, Irma Pääkkönen, Heikki Majahalme ja Hannes Tauriainen.

Piiritoimikunta on kokoontunut 5 kertaa ja piiritoimikunnan työvaliokunta 17 kertaa.

Piiritoimikunnalla on ollut apunaan seuraavat jaostot: osuustoimintajaosto, maaseututyönjaosto, kunnallis- ja sosiaaliasiain jaosto, talouspoliittinen jaosto ja kulttuuripoliittinen jaosto. Kaikki muut jaostot näistä ovat pitäneet kokouksia ja olleet toiminnallisia paitsi talouspoliittinen jaosto, joka perustettiin välillä toimitavuotta. Uusia jäseniä toimintavuoden aikana liittyi 93. Jäsenmäärä on pysynyt suurinpiirtein samana, koska vastaava määrä on muuttanut piirimme lueelta pois ja osa on kuollut.

Maksavia jäseniä on jäsenmäärästä 60,6 prosenttia.

Piirijärjestömme talouden hoidossa ei ole tapahtunut muutosta. Edelleenkin piirijärjestömme pääasiammissimman tulolähteen muodostaa yhdistysten ja järjestötalojen maksamat tukimaksut, jäsenmaksut sekä vuosijulkaisujen ja arpojen myyntitulot. Piirijärjestölle lisääntyvien kustannusten mukaisella tavalla emme ole pystyneet lisäämään tuloja.

Hyvät Toverit!

Toimintavuotemme päätyttyä voinemme sanoa, että koko maassa huonosta vaalimenestyksetämme huolimatta SKDL on saavuttanut toiminnassaan hyviä tuloksia.

Vaalitaisteluun lähdeittäessä asetettu tavoite yhteistyöhenkinen vasemmistoenemmistö on toteutunut. SKDL on murtautunut ulos syrjitystä asemastaan. Toimintavuotemme aikana olemme saaneet yhteyksiä liikeemme ulkopuolella oleviin ihmisiin ja luottamukselliset suhteet SKDL:ää kohtaan ovat vahvistumassa. SKDL on kulkemassa oikeaa tietä. Monet SKDL:n aikaisempina vuosina vaatimat uudistukset saavat nyt kannatusta yli puoluerajojen ja siten on ne toteutettavissa yhteistyössä muiden edistyksellisten voimien kanssa. Koko yhteiskunnallisessa kentässä on tapahtumassa voimakas vasemmistolaisuus. Vasemmistolaiset aatteet voittavat yhä enemmän kansalaisten keskuudessa tilaa. Maahamme on syntymässä uusi vasemmisto, jonka tulemista SKDL aktiivisella työskentelyllään voi edesauttaa.

Se tulee takaamaan yhteiskuntamme uudeksi, jossa harjoitetaan työväenpolitiikkaa kansamme parhaaksi.

SKDL:n Kainuun piirin

TOIMINTAKERTOMUS

v. 1967

L i i t e TOIMINTAKERTOMUKSEEN

Osaan Kansainvälinen tilanne seuraava lisäys:

Kansainvälinen talous on kriisitilanteessa. Tuotannon kohoaminen on kapitalistisissa maissa pysähtynyt ja puolestaan aiheuttanut laajaa työttömyyttä kaikkialla kapitalistisessa maailmassa. Länsi-Euroopan markkinoilla on kilpailu kiristynyt äärimmilleen ja se puolestaan on vaikuttanut oman maamme teollisuustuotteiden kilpailumahdollisuuksien heikkenemiseen.

Osaan Hallituspolitiikan pyrkimykset tilanteen korjaamiseksi seuraava lisäys:

Devalvaation yhteydessä hallitus esitti perittäväksi vientikapitalisteilta vientimaksuna 14 % valtiolle. Se merkitsee valtiolle tuloja lisää ensi vuonna 600 milj. mk, jonka hallitus aikoo edelleen käyttää uusien työtilaisuuksien muodostamiseen.

Kansainvälinen tilanne.

Kertomusvuoden aikana on kansainvälisessä tilanteessa esiintynyt jännityksen ilmapiirin lisääntymistä. USA jatkaa imperialistista hyökkäyspolitiikka Vietnamissa. Pommitukset ovat lisääntyneet Pohjois-Vietnamissa ja Etelä-Vietnamissa on harjoitettu entistä voimakkaampaa siviiliväestöön kohdistuvaa raakuutta. Kreikassa tapahtunut sotilasvallan kaappaus oli tähdätty demokratiaa ja rauhan voimia vastaan. Israelin tapaus ei ollut mikään sattuma, vaan se liittyi ennalta imperialistien suunnitelmiin, koska se tapahtui välittömästi Kreikan tapahtumien jälkeen. Naton voimat olivat Israelin takana ja se oli tähdätty Arabimaiden sosialismia vastaan. Hyökkäyksessä näyttelee myös omaa osuuttaan öljy. Hyökkäys oli YK:n vastainen ja tämä on aiheuttanut myös sen, että YK:n arvovalta on suuressa vaarassa. Israel käytti hyökkäyksessä samanlaisia nettelytapoja kuin amerikkalaiset Vietnamissa, mikä osoittaa kenen johdolla hyökkäys suoritettiin.

Tapahtumat ovat vakava vaara maailman rauhalle, sillä se rohkaisee imperialistisia aineksia kaikkialla maailmassa siihen, että poliittisia ristiriitoja voidaan ratkaista nopeasti väkivallalla. Länsi-Saksa vaatii ydinaseita käyttöönsä ja samanaikaisesti se edelleen pitää esillä aluevaltaussuunnitelmia.

Ehkä vuoden varrella maailmassa tapahtuneet imperialistien hyökkäykset ovat rohkaisseet myös maassamme oikeistoaineksia, koska Virkkunen on esiintynyt ulkopolitiikkamme muuttamisen puolesta, ja kokoomus on myöskin sisäpolitiikassa esiintynyt entistä hyökkäävämpänä.

Toisaalta maailmassa, myöskin Amerikassa, on rauhanvoimat lisääntyneet ja tulleet aktiivisemmaksi ja toivottavasti ne voimistuvat niin, että kolmas maailmansota saadaan estetyksi. Eräänä heikkoutena on se, että sosialistiset maat Neuvostoliiton ja Kiinan välillä on olemassa hyvin suuria erimielisyyksiä ja se heikentää

sosialistista leiriä toimimaan yhtenäisesti maailmanrauhan säily-
misen puolesta, mutta siitä huolimatta edelleenkin sosialististen
maiden toiminta maailmanrauhan säilymisen puolesta on tehokasta ja
sen ansiosta on voitu maailmanrauha säilyttää.

Suomen ulkopolitiikkaa on maan hallitus ja presidentti jat-
kanut entiseen suuntaan kehittämällä edelleen hyviä suhteita Neu-
vostoliittoon ja pohjoismaisiin naapureihin sekä pyrkimyksenä on
ollut kansainvälisen jännityksen lievittäminen.

Kotimaan tilanne

V. 1966 tapahtui maamme sisäpolitiikassa suuri muutos.
SKDL 18 oppositiovuoden jälkeen tuli mukaan hallitukseen. SDP:llä
on hallituksessa kuusi ministeriä, Kepulla viisi, SKDL:llä kolme
ja TPSL:llä yksi paikka. Kertomusvuosi on ollut SKDL:lle hallituk-
sessa olon totuttelemissaika. Vaikka hallitusohjelma julistuksessa
kävi ilmi, että hallituksen talous- ja sosiaalipoliittiset pyrki-
mykset poikkeavat edellisten porvarillisten hallitusten politiikasta,
ei laajojen kansalaispiirien elintasossa ole tapahtunut merkittävää
kohoamista. Hallitus ilmoitti ohjelmassaan pyrkivän valtiontalouden
tasapainottamiseen ja taloudellisen kasvun lisäämiseen niin, että
sosiaalisen uudistuspolitiikan harjoittaminen kävisi mahdolliseksi.
Suunnitelmallisen talouspolitiikan avulla hallitus ilmoitti pyrki-
vänsä työttömyyden poistamiseen ja uusien työpaikkojen luomiseen.

Näissä pyrkimyksissään hallitus kohtasi kuitenkin monia hyvin
suuria vaikeuksia. Ensinnäkin hallitus sai edelliseltä hallituk-
selta suuren määrän maksettavakseen laskuja, joista suurin osa
oli lyhytaikaisia luottoja. Tämä on sitäkin ihmeellisempää miten
asioita oli maassamme hoidettu hallituksen taholta, kun silloin
kansantuotteen kohoaminen oli voimakasta, jolloin kaikki edellytyk-
set olisivat olleet valtiontalouden kuntoon saattamiseksi.

Kauppataase maassamme oli jatkunut v. 1960 vajauksellisena. Runsaan
puoli vuotta ennen kansanrintamahallituksen toimintansa aloittamis-
ta alkoi koko kapitalistisessa maailmassa laskusuhdanne, joka on

jatkunut edelleenkin. Viime vuonna kansantuottemme kasvoi vain n. 2 %, kun se on aikaisempina vuosina on liikkunut 4 - 7 %. Samanlainen kehitys on ollut kaikissa kapitalistissa maissa. Tällainen tuotannon kehityksen pysähtyminen tuo tullessaan entistä laajemmin työttömyyden, varsinkin, kun äskettäin ovat astuneet työmarkkinoille ns. suuret ikäluokat. Nopean koneellistumisen ansiosta on tapahtunut nopeaa rakennemuutosta, joka myös samanaikaisesti vaikuttaa työttömyyden lisääntymiseen.

Nämä edellä kuvatut seikat ovat aiheuttaneet sen, että hallituksen on ollut hyvin vaikea lähteä nopeassa tempossa toteuttamaan hallitusohjelman mukaista uudistuspolitiikkaa. Ensin on luotava taloudellinen perusta uudistuspolitiikalle.

Pääasiallinen ponnistelu on jouduttu käymään työllisyyden turvaamiseksi ja tämän kysymyksen on SKDL:kin tässä tilanteessa asettanut erääksi tärkeimmäksi toimintatehtäväkseen. Hallitus on lisännyt tämän vuoden budjettiin määrärahoja työllisyyden ylläpitämiseksi, mutta siitä huolimatta työttömyys on lisääntynyt. Se johtuu siitä, että maamme talouselämä on pääasiassa yksityiskapitalistien hallussa. Yksityinen sektori maamme työvoimasta työllistää noin 90 % ja yhteiskunnan osuus on n. 10 %.

Hallituspolitiikan pyrkimykset tilanteen korjaamiseksi.

Keinoista maksutaseen tasapainottamiseksi hallituksen sisällä on ollut erilaisia käsityksiä. SDP ja Kepu lähtivät kauppasetta tasapainottamaan kulutuskysyntää hillitsemällä toivoen, että kireää rahapolitiikkaa harjoittamalla ulkolaisten tuotteiden kulutusta pystytään supistamaan. Kansandemokraatit ovat alusta alkaen epäilleet tämän johtavan ei-toivottuun tulokseen. SKDL on esittänyt, että päin vastoin on pyrittävä pienituloisten elintasoja kohottamaan, jolloin heidän ostovoimansa lisääntyisi ja sitä tietä koti-

markkinateollisuustuotteiden kulutus tulisi kasvamaan ja se puolestaan vaikuttaisi työtilaisuuksien lisääntymiseen. Hillittäköön suurituloisten kulutuskysyntää niin se vaikuttaisi ulkomaisten tuotteiden kulutuksen supistumiseen ja siten ulkomailta tuonti supistuisi. Sen lisäksi tuontirajoituksilla olisi voitu kauppataasetta tasapainottaa, johon antaa mahdollisuudet rajatuissa puitteissa kansainväliset sopimuksetkin. Neuvostoliiton kaupankäynnin lisääminen olisi maallemme edullista, koska sieltä tapahtuva tuonti maksetaan vastaavalla viennillä. Esityksiämme ei kuitenkaan näiltä osin saatu toteutetuiksi ja kehitys kulki tässä suhteessa aikaisempien hallitusten harjoittamaa poliittista linjaa. V. 1957 suoritetusta devalvaatiosta saakka jatkunut rahanarvon huonontuminen on vaikuttanut maamme teollisuuden kilpailukyvyyn heikkenemiseen. Tilanne ajautui lopulta siihen, kun ei esityksiämme huomioitu, että edessä oli devalvaatio. SKDL vastusti hallituksessa devalvaation suorittamista, koska se merkitsee kuluttajaväestön tulonsiirtoa vientikapitalisteille.

Maatalouspolitiikka

Vuosikausia SKDL on esittänyt, että maataloudelle tuleva tulonlisä olisi jaettava sellaisille tiloille, joilla tuotantokustannukset ovat korkeimmat. Pinta-alalisiä olemme esittäneet korotettavaksi ja tulonlisä annettava karjataloudelle. Kansanrintamahallituksen ansiosta olemme esityksissämme päässeet parempiin tuloksiin. Viime syksynä pinta-alalisiä korotettiin 10 %:sta 15 %:iin viime syksynä tehdyn hintapäätöksen yhteydessä ja Pohjois-Suomessa jaettavaa aluettaista tukea lisättiin. Tänä syksynä tehdyn hintapäätöksen yhteydessä kohotettiin pinta-alalisiä edelleen 5.18 %. Samalla päätettiin maataloudelle tuleva tulonlisä antaa kokonaisuudessaan karjataloudelle. Tämä oli pohjois- ja Itä-Suomen pienviljelijöille edullisempi kuin aikaisemmat maatalouden hintapäätökset. SKDL esitti, että valtion olisi käytettävä

sudventioita kuluttajahinnan kohoamisen estämiseksi, mutta esityksemme ei mennyt läpi. Tätä esitti myöskin meidän piiritoimikuntamme. Hallitus ilmoitti, ettei esitystä voida hyväksyä valtion heikon rahatilanteen vuoksi.

Vihdoinkin on päästy eteenpäin maatalouden verouudistusta koskevassa asiassa. Uuden lain mukaan luovutaan isännänpalkan sekä perheenjäsenten työnarvonverottamisesta ja verotus suoritetaan viljelijäin todellisten tulojen perusteella.

Sosiaalipolitiikka

V. 1965 hyväksyttiin työajan lyhentämistä koskeva laki. Perussisältönä on se, että säännöllinen työaika on 8 tuntia päivässä ja 40 tuntia viikossa. Laissa on tulkintamahdollisuuksia ja jopa huonontamisen mahdollisuuksiakin entiseen lakiin verrattuna. Epäkohdat on kuitenkin pyrittävä lähivuosina laista poistamaan.

Viime vuonna hyväksyttiin valtiopäivillä työsuhde-eläkkeisiin liittyvät lait perhe-eläkkeistä. Lakiin jäi vielä sellainen puute, että 1.1.1967 leskeksi ja orvoiksi jääneet jäivät tämän turvan ulkopuolelle. SKDL:n mielestä kiireellisimpiä tehtäviä sosiaalipolitiikan alalla olisi tämän puutteen poistaminen. Hallituksen esityksestä viime syksynä saatiin kansaneläkkeitä ja lapsilisiä sekä sairasmakuutuksiin parannuksia.

Vanhusten ja suurten lapsiperheiden sosiaaliturvaa on pyrittävä parantamaan. Ajankohtainen asia on nyt, kun devalvaatio tulee vaikuttamaan näiden taloudellisen aseman heikentymiseen.

Asuntotuotantoa varten on hallitus lisännyt huomattavasti määrärahoja, mutta asuntopula on edelleenkin suuri. SKDL:n pyrkimyksenä on, että asuntotuotantoa lisättäisiin huomattavasti.

Työttömyyskassakorvauksia olisi korotettava ja kassalakia parannettava. Näiden asioiden edistämiseksi SKDL:n aineun piiri-järjestö on pyrkinyt toimijtaa kehittämään ja siten lisäämään ihmisten sosiaalista turvallisuutta.

Työllisyystilanne

Työvoiman määrä Kainuussa on n. 46 000 henkilöä. Vuoden vaihteessa oli ilmoittautuneita työttömiä työnhakijoita työttömyyskortistoihin lähes 1700, joka merkitsee silloin 3,7 %:n työttömyysastetta. Koko maassa se oli n. 1,7 - 1,8 %. Kainuun työttömyysaste oli siten n. 2,5 kertainen maan muihin osiin verrattuna.

Vuoden alkukuukausina työttömyys lisääntyi edelleen niin, että huhtikuun 15 päivän tilaston mukaan se oli 2199 työtöntä työnhakijaa ilmoittautunut kortistoihin. Työttömyysaste oli tällöin jo noussut 4,7 %. Vain Lapissa työttömyysaste oli korkeampi. Myöhemmin keväällä pelto-, metsänistutus ja -kylvö yms. töiden käynnistyttyä työttömien määrä aleni aika jyrkästi, mutta syyskuukausien aikana on työttömyys alkanut lisääntymään. Viime talven korkeimmat työttömyysluvut olivat huomattavasti suuremmat mitä edellisenä vuotena. Pääasiallinen työttömyyden lisääntyminen on tapahtunut maa- ja metsätaloudesta toimen saaneiden keskuudessa. Yleensä ammattitaidottomien kohdalla työttömyys on vaikein.

16.11.1967 työttömiä työnhakijoita oli 2492 henkeä, joka merkitsee 5,2 % työttömyysastetta. Kassa-avustuksia näistä sai 10.11.1967 tilaston mukaan 1032 miestä ja 196 naista. Korvauslinjalla oli 329 miestä ja 32 naista.

V. 1965 alkanut kapitalistisissa talouksissa laskusuhdanne on vaikuttanut metsänhakkuiden vähentymiseen. Kun laskusuhdanne sattuu ajankohtaan, jolloin puunkorjuu on muuttumassa ja muuttunut voimakkaasti käsityöstä koneelliseksi, työvauhti kiristynyt ja vanhas-ta uittotavasta siirrytty maakuljetuksiin ja nippu-uittoihin on se merkinnyt hyppäyksellisen työttömyyden kohoamista. Metsähallinnon töissä tehtiin 1950-luvun alussa 60 työpäivää 100 kiintokuutiometriä kohti, nyt työpanos on 30 työpäivää vastaavaa määrää kohti. Samansuuntainen kehitys on tietenkin ollut yksityisten puutavara-yhtiöiden kohdalla. Tämän kehityksen on arvioitu jatkuvan 5 %:n vuosivauhdilla. Samanlaisessa suhteessa kehitys on kulkenut myös

talonrakennusalalla. Vastaavaa on sanottava maataloudessa tapahtuneesta kehityksestä, leikkuupuimurit ym nykyaikaiset maatalouskoneet vähentävät jatkuvasti maataloustyöntekijöiden määrää. Kun maakunnassamme n. 45 % on maa- ja metsätaloudessa ymmärrämme juuri tämän väestön keskuudessa tapahtuneen suuren työttömyyden lisääntymisen.

Kertomusvuoden aikana on ollut havaittavissa, että eräät valtion virkamiehet ovat jarruttaneet suunnitelmien hyväksymistä, ettei työt pääsisi alkamaan vaikka tarkoitusta varten on määrärahojakin hyväksytty. Näin on tapahtunut esim. metsähallituksen yksityismetsäosastolla, joka on jarruttanut Keskusmetsäseura Tapion kuivatus- ym. metsäparannussuunnitelmien hyväksymistä. Ilmeisesti kansanrintamahallituksen toiminnan vaikeuttamiseksi ovat muutkin virastot yrittäneet vaikeuttaa työllisyystilannetta. Hallituksen toimesta on yritetty lisätä määrärahoja työllisyyden ylläpitämiseksi, mutta toimenpiteet eivät ole olleet riittäviä, koska vastaavasti yksityinen sektori on vähentänyt enemmän työvoimaansa.

Yhteiskunnassamme poliittista valtaa säilyttäneet eivät ole piitanneet nähtävissä olevasta nopeasta rakennemuutoksesta ja siten ovat lyöneet laimin maamme teollistamisen. Ei ole liioin yhteiskunnan toimesta suoritettu tarpeellisia tutkimuksia ja laadittu suunnitelmia maan teollistamiseksi. Yksityiset kapitalistit eivät ole kiinnostuneita yhteiskuntamme kehittämistä, vaan suuremmista voitoista. Suurempien voittojen innoittamana se on vienyt pääomia ulkomaille, kun ne olisivat olleet niin kipeästi kaivattuja oman maamme kehittämiseksi, työtilaisuuksien aikaan saamiseksi ja tuotteidemme ulkomaisen kilpailukyvyn parantamiseksi.

Perussyö työttömyyteen on kapitalistinen talousjärjestelmä, josta sen ponnisteluista huolimatta puuttuu tarpeeksi pitkälle menevä suunnitelmällisuus. Siksi SKDL:n on ponnisteltava jatkuvasti suunnitelmatalouden aikaansaamiseksi, joka merkitsee laajempaa taloudellista kansanvaltaa. Koska sosialismi on järjestelmä, jossa taloudellinen valta kuuluu kansalle, merkitsee taloudellinen kansanvallan laajen-

taminen sosialistisen kehityksen aloittamista ja sen päämäärän toteuttamiseksi on toimintaamme tehostettava.

Mitä olemme tehneet työllisyystilanteen parantamiseksi?

Piiritoimikuntamme on kaikissa kokouksissa kertomusvuoden aikana käsitellyt vaikeaksi muodostunutta työllisyystilannetta ja ja niistä on annettu julkilausuman ja lehti uutisten muodossa vaatimuksia hallitukselle ja eduskunnalle, että ne ryhtyisivät tehokkaimpiin toimenpiteisiin työllisyystilanteen korjaamiseksi. Sen lisäksi on lähetetty kirjelmiä hallitukselle ja eduskuntaryhmille, joissa on informoitu vakavaksi muodostunutta työttömyystilannetta ja samalla olemme esittäneet työkohteita, joihin olisi pyrittävä löytämään määrärahoja. Kainuun kansandemokraattisten piirijärjestöjen nostaman joukkoliikkeen ansiosta saatiin aikoinaan Kainuun Keskussairaalan rakennustyöt alulle ja olemme jatkuvasti painiskelleet riittävien määrärahojen myöntämisen puolesta, että työt jatkuisivat keskeytyksittä. Kainuun Keskussairaalan rakentamistyöt ovat edistyneet hyvää vauhtia ja sen valmistumisen ansiosta tulevat Kainuun sairaalalolot huomattavasti paranemaan. Esitettyjen työkohteiden joukossa on ollut rakennustyömaita, siltojen rakentamisia, maanteiden rakentamisia, metsäparannustöiden tehostamisvaatimuksia sekä kiirehditty työkohteiden suunnitelmien laadintaa. Olemme esittäneet Kainuuseen ammattikoulutuksen laajentamista siten, että Kainuun Keskusammattikoulun opintolinjoja perustettaisiin eri kuntiin.

Kunnallispolitiikka

Kainuun kuntien taloudellinen tila on heikko. Usemmat kunnat ovat joutuneet nostamaan veroäyrin hintaa ja on se huomattavasti korkeampi kuin keskimääräisesti koko maassa. Tähän on vaikuttanut maakunnassamme esiintyvä laaja työttömyys, jonka johdosta ihmisten verotettavat tulot ovat olleet pienet ja koska teollisuutta on vähän ei siltä taholta ole sanottavasti veroäyriä. Työttömyys on puolestaan lisännyt kuntien menoja työhönsijoitusvelvollisuuden ja sosiaal-

liavustusten suuremman tarpeen johdosta. Suurena rasitteena maakuntamme kunnille on ns. yleiset yhteiskunnalliset tehtävät, jotka olisi saatava valtion kustannettavaksi kokonaisuudessaan.

Kainuun kunnissa on kertomusvuonna esiintynyt puolueiden välillä yhteistoimintaa epäkohtien korjaamiseksi, joka on näkynyt erikoisesti runsaiden lähetystöjen muodossa Helsinkiin. Yhteistoimintaa on ollut työllisyystilanteen parantamiseksi ja osaksi sen ansiosta on monia työkohteita saatukin Kainuuseen.

Kainuun Maakuntaliiton toiminta on ollut myöskin samoissa asioissa merkittävä. Kainuun Maakuntaliiton organisation uudistaminen on ollut esillä, että sen toimintaa saataisiin tehostetuksi. Maakuntaliiton työvaliokunta ja liittoneuvosto hyväksyivät yksimielisesti sille laaditut uudet säännöt, joiden ansiosta liiton toimintamahdollisuudet olisivat huomattavasti parantuneet. Sääntöjen mukaan Maakuntaliitolle olisi tullut palkattavaksi toiminnanjohtaja ja toimistohenkilökuntaa. Keskustapuolue ja Kokoomus kuitenkin liittokokouksessa esti sääntöjen hyväksymisen ja liiton toimintaedellytykset jäivät entiselleen. SKDL:n Kainuun piirijärjestö on pyrkinyt toimimaan maakuntaliiton organisation uudistamisen puolesta.

Kainuu on alikehittynyttä aluetta ja sen kuntien aktiivisuutta tarvittaisiin entistä voimakkaammasti maakuntamme kehittämiseksi.

Tarpeellinen olisi seutus suunnitelman aikaansaaminen.

Viime vuosien aikana on levinnyt maakuntamme kunnissa kunnallismiesten keskuudessa sellainen käsitys, että kuntien vaikeudet voitaisiin voittaa valitsemalla jokaiseen kuntaan kunnanjohtaja. Niinpä vuoden varrella melkein kaikissa kunnissa, joissa ei vielä ole kunnanjohtajaa on sellaisia vaatimuksia noussut esille. Piirijärjestömme on edustanut sellaista kantaa, että jokaisessa kunnassa on asiaa tarkasteltava paikallisten olosuhteiden perustalta ja virkoja perusteltaessa otettava puolueiden voimasuhteet huomioon.

SKDL:n liittokokous

Toukokuun 13 - 15 päivinä pidettiin Helsingissä SKDL:n 8. liittokokous. SKDL:n Kainuun piirin edustajina kokouksessa olivat: Ilmari Räsänen, Lea Vänskä, Aarne Karjalainen, Eino Kurkinen, Rauno Korpinen, Sulo Heikkinen, Kaukon Parviainen, Jussi Koivusilta, Reino Leinonen ja Veikko Steckman. SKP:n Kainuun piirijärjestöä edusti Lauri Kehlo ja Sulo Huotari. SNDL:n Kainuun piirijärjestöä edusti Helmi Hujanen.

Merkittävin liittokokouksen päätöksistä oli SKDL:n uuden periaateohjelman hyväksyminen. Aikaisempi ohjelma oli peräisin vuodelta 1949 ja oli luonteeltaan enemmän yleisdemokraattinen. Monet sen ohjelman kohdat olivat jo aika pitkälle toteutuneet. Nyt hyväksytyssä periaateohjelmassa SKDL:n ohjelman olellisin kohta on se, että siihen SKDL:n tavoitteeksi tuli sosialismi. Ohjelma on saanut jo tähän mennessä suopean vastaanoton ja siitä on annettu myönteisiä lausuntoja. SKDL:n liittokokous päätti mm. että liiton kaikkia järjestöportaiden johtoelimiä kehitetään niin, että ne kokoonpanoltaan ja toiminnaltaan kuvastavat yhteistoimintaliikkeen luonnetta. Tällöin on otettava huomioon myös yhteiskunnan väestörakenteessa tapahtuneet muutokset ja turvattava kaikissa johtoelimissä eri väestöryhmien asiantuntemus. Näin SKDL:n johtoelimet muodostuvat koko liikettä edustaviksi, yhteisissä, liikkeen kaikkia osapuolia samalla tavalla koskevissa asioissa.

Liitto kehittää yhteistoimintaa myös liittoon kuulumattomien poliittisten, sosiaalisten ja eri harrastusaloja edustavien yhteisöjen ja yksityisten kansalaisten kanssa asioissa, jotka ovat sopusoinnussa liiton ohjelmallisten tavoitteiden kanssa.

Vaaleihin valmistautuminen

V. 1968 tammikuun 15 ja 16 päivä suoritetaan maassamme presidentin valitsijamiesvaalit ja lokakuussa kunnallisvaalit, jotka ovat ensivuoden tärkeimmät poliittiset tapahtumat. SKDL on päättänyt asettua vaaleissa kannattamaan tri Urho Kekkonen uudelleen valintaa. SKDL pyrkii siihen, että valittava presidentti jatkaa ja vahvistaa viralliseksi ulkopoliittikaksemme vahvistettua linjaa eli hyvien ja luottamuksellisten suhteiden kehittämistä ennenkaikkea Neuvostoliittoon ja pohjoismaisiin naapureihimme sekä edistää politiikallaan kansainvälisen jännityksen lieventämistä ja rauhan lujittamista. Koska ulkopoliittikan harjoittaminen ei voi olla erillään maassa harjoitettavasta sisäpolitiikasta, SKDL odottaa valittavalta presidentiltä tukea sellaiselle sisäpoliittiselle suuntaukselle, jota edustaa mm. nykyinen hallituskokoonpano ja hallitussopimus.

Jo presidentinvaalien keskustelun alkuvaiheessa selvisi, että vasemmistolla ei ollut edellytyksiä löytää yhteistä ehdokasta, sillä sosialidemokraatit antoivat julkisuudessa sellaisia lausuntoja, että mahdollinen yhteinen vasemmistoehdokas voisi olla vain sosialidemokraatti. Myöhemmin ilmeni, ettei sosialidemokraatit päässeet yksimielisyyteen omassa keskuudessaan omasta ehdokkaasta. Oikeisto toivoi, että sosialidemokraatit olisivat asettaneet ehdokkaan vaaleihin. Tämä vaikutti siihen, että sosialidemokraatit helmikuussa 1967 päättyi asettamaan ehdokkaakseen Urho Kekkonen. TPSL oli Kekkonen asettanut ehdokkaakseen jo aikaisemmin sen jälkeen kun Kepu oli tehnyt tätä koskevan ehdotuksen kaikille puolueille. SKDL on aikaisemmin loppuäänestyksessä v. 1956 joutunut myötävaikuttamaan Kekkonen valituksi tulemiseen. Näissä oloissa SKDL saattoi pitää Kekkonen parhaana sellaisena ehdokkaana, jolla on valituksi tulemisen mahdollisuus, ja joka noudattamallaan politiikalla on hankkinut luottamusta niin kotimaassa kuin maamme rajojen ulkopuolellakin. Sitä paitsi vasemmiston ja keskustan esiintyminen v. 1968 presidentin vaaleissa on omiaan lujittamaan näiden voimien kehittymistä yhteisrintamaksi suurpääomaa vastaan

käsittävässä taistelussa, kun sen sijaan oman ehdokkaan asettaminen olisi lisännyt nykyisten hallituspuolueitten välistä kamppailua ja heikentänyt alkanutta yhteistyötä. Näin voimme ratkaisulla edistää pitemmän tähtäimen tavoitteiden toteuttamista. Käsityksemme mukaan nykyisten hallituspuolueiden kanssa on mahdollisuuksia päästä uudistusystävällisempään politiikkaan.

SKDL:n 8. liittokokous oli sitä mieltä, että kun tohtori Urho Kekkosen taakse presidentin vaaleissa asetuttiin olisi pyrittävä muodostamaan näiden puolueiden suuri vaaliliitto. Kesäkuun 19 p:nä 1967 perustettiin Urho Kekkosen laajapohjainen vaaliliitto, johon tulivat Suomen Sosialidemokraattinen Puolue, Keskustapuolue, Suomen Kansan Demokraattinen Liitto ja Pienviljelijäin Sosialidemokraattinen Liitto. Vaaliliittoon varattiin myös puolueettomille edustajille paikkoja.

Urho Kekkosen vaaliliiton valitsijamiesehdokkaiden jako on Oulun vaalipiirissä seuraava: Kepu 13, Sosdem. 3, SKDL 9, TPSL 1. Kainuussa valitsijamiesehdokaspaikkojen jako on seuraava: SKDL 3, Kepu 3, Sos.dem 1. SKDL:n ehdokkaat ovat koulun johtaja Rauno Korpinen, kansanedustajat Paavo Lagerroos ja Heikki Mustonen. Vaalipiireihin on perustettu UKK:n vaaliliiton vaalineuvottelukunnat, jossa kullakin vaaliliittopuolueella on kolme edustajaa. Käytännön asioita hoitaa vaaliliittopuolueiden piirisihteeritoimikunta.

Presidentin vaaleissa on kysymys tulevan politiikan suunnasta. Vaaliliittopuolueiden kesken on sovittu yhteisestä vaalijulistuksesta, joka julkaistaan vaalialbumissa ja jaetaan postin välityksellä jokaiseen Suomen kotiin. Julistus sisältää hyvin merkittäviä poliittisia tavoitteita. Vaalitaistelu on menneillään ja SKDL:n on pyrittävä saamaan vaaleissa mahdollisimman hyvä vaalitulokset, siksi on tärkeää, että järjestöt ja jäsenistö työskentelee aktiivisesti vaalivoiton saavuttamiseksi.

Vaikka kunnallisvaaleihin onkin lähes vuosi aikaa on kunnallisvaalivalmisteluja suoritettava jo presidentin vaalitaistelun aikana. Ehdokasasettelu on ensimmäinen tehtävämme järjestöäänestystä varten. Ehdokkaiksi on pyrittävä löytämään laajojen kansalaisluottamusta piirien nauttivat henkilöt. On pyrittävä löytämään riittävästi nuorten ja naisten edustajia vaalilistoille ja huolehdittava siitä, että eri ammattialojen edustus vaaliliitossamme tulee huomioiduksi.

Ammattiyhdistysliikkeen eheyttäminen.

Toukokuussa pidetty SKDL:n 8 liittokokous hyväksyi ammattiyhdistysliikkeen eheyttämisestä seuraavan sisältöisen kannanoton: "SKDL:n 8 liittokokous toteaa ammattiyhdistysliikkeen eheyttämispyrkimyksissä myönteisiä edistysaskceleita ja uusia näköaloja. Ammattiyhdistysväen uhrautuva toiminta yhtenäisyyden palauttamiseksi on vihdoin johtamassa tulokseen.

Liittokokous kehottaa kaikkia SKDL:n järjestöjä, jäseniä ja kannattajia omalta osaltaan tekemään kaiken voitavansa ammattiyhdistysliikkeen voimien kokoamiseksi yhteen keskusjärjestöön, yhteisiin liittoihin ja ammattiosastoihin. Kestävä sovinto ja yhtenäisyys voidaan saavuttaa ja säilyttää toteuttamalla demokratiaa järjestöjen sisäisessä elämässä sekä harjoittamalla aktiivista jäsenistön etujen mukaista palkka-, työllisyys-, talous- ja sosiaalipolitiikkaa."

Tämän jälkeen ammattiyhdistysliikkeen eheyttämiseksi neuvottelut ovat edistyneet merkittävästi. Lokakuun 5 päivänä 1967 kahden suuren työväenpuolueen, SKP:n ja SDP:N edustajat allekirjoittivat puolueitasolla käytyjen neuvottelujen jälkeen suosituksen näiden puolueiden jäsenille hajanaisuuden poistamisesta ammattiyhdistysliikkeessä sekä esityksen toimenpidejärjestykseksi. TPSL oli kutsuttu mukaan, mutta sen edustajat eivät saapuneet kokoukseen. Tämä ei kuitenkaan voi estää ammattiyhdistysliikkeen eheyttämistä.

Ammattiyhdistysliikkeen eheyttäminen tulee merkitsemään suurta edistysaskelta työväenluokan kannalta. CIA:n rahoitusasian paljastuminen SAJ:lle ei saisi vaikuttaa kielteisesti ay-liikkeen eheyttämiselle.

Tiedoitus toiminta

Suomessa on joukkotiedoitusvälineiden määrä niin suuri, että se tavoittaa jokaisen kansalaisen. Television yleistyminen ja sen ohjelman valinnan demokratisoiminen on merkinnyt kehitystä ohjelmissa parempaan suuntaan. Kun oikeiston vaikutusvalta ohjelmien valinnassa on supistunut, on se aloittanut ankaran hyökkäyksen ohjelmaneuvostoa ja henkilökohtaisesti radion pääjohtajaa Repoa vastaan ja pyrkii kaikin keinoin johdon palauttamiseksi yksinomaan oikeistolaisia tarkoituksia toteutettavaksi. Kansandemokraattien olisi toimittava niin, ettei oikeisto onnistu pyrkimyksissään.

Liikkeemme tiedoitusvälineenä sanomalehtemme on tärkein. Se on tehokas ase työväenluokan etujen puolesta käytävässä taistelussa. Ilmeisesti merkitystä juuri tällaisena ei riittävästi osata arvostaa, koska sen levikki suhteessa kannattajaväestöömme on pienempi. Sanomalehdistöemme merkitys työväenluokan etujen puolustajana olisi asetettava perusjärjestöissämme periaatteellisen keskustelun alaiseksi niin ehkä silloin sen levikin lisäämiseksi voitaisiin tehdä enemmän ja sanomalehtiasiamiesten työtäkin arvostettaisiin entisestään.

SKDL:n 8 liittokokous päätti järjestää sanomalehtiemme levikin lisäämiseksi koko maata käsittävän lehtilevikkikilpailun. Kilpailu päättyy helmikuun 15 päivään mennessä. Kainuussa Kansan Tahto on piirilehtemme ja sen levikin kohottamiseksi olisi järjestöissä päähuomio kiinnitettävä, mutta emme saa unohtaa Kansan Uutisten ym. kansandemokraattisten lehtien levikkityötä.

Piiritoimikunta

Kertomusvuoden aikana on piiritoimikuntaan kuuluneet seuraavat henkilöt. Puheenjohtaja Toivo Kettunen ja varapuheenjohtaja Martti Kinnunen Kajaanista sekä jäseninä: Matti Roiha, Juho Vuorinen, Veikko

Haakana, Arvi Kurkinen, Arvo Kyllönen, Paavo Koskinen, Eetu Tuovinen, Veikko Kemppainen ja Heikki Karjalainen Kajaanista. Antti Huotari, Ilmari Räsänen, Veikko Herranen, Väinö Putkonen, Martti Kemppainen, Toini Korhonen, Arvi Pääkkönen ja Olavi Korhonen Kajaanin mlk:sta. Taisto Heikkinen Hyrynsalmelta. Jussi Koivusilta, Tuure Ryynänen ja Toivo Malinen Kuhmosta. Sulo Manninen, Heikki Möttönen ja Urho Tervo Paltamosta. Tauno Tolonen ja Antero Karppinen Ristijärveltä. Heikki Mustonen, Sulo Heikkinen, Erjö Partanen ja Aarne Hyvönen Sotkamosta. Rauno Korpinen, Eino Junttila, Heikki Majahalme ja Pentti Laurila Suomussalmelta. Aarne Karjalainen Vaalasta. Kauko Määttä Vuolijoenlaaksoelta sekä Hannes Tauriainen.

Työvaliokunta:

Toivo Kettunen, Martti Kinnunen, Arvi Kurkinen, Juho Vuorinen, Paavo Koskinen, Arvo Kyllönen, Eetu Tuovinen, Veikko Haakana, Veikko Kemppainen, Antti Huotari, Arvi Pääkkönen ja Heikki Karjalainen.

Piiritoimikunnalla on ollut kertomusvuoden aikana toiminnassa seuraavat jaostot: Talouspoliittinen jaosto, maaseututyön jaosto, osuustoimintajaosto, kulttuuripoliittinen jaosto, talousjaosto, sosiaali- ja kunnallisasiain jaosto.

SKDL:n Kainuun Piiritoimikunta kiittää kaikkia jäsenyhdistysten piiri-, kunnallis- ja perusjärjestöjä sekä jäseniä, kannattajia ja ystäviä toimintavuoden aikana suoritetusta työstä maakuntamme väestön ja koko kansamme parhaaksi. Piiritoimikunta toivoo, että piirijärjestömme vuosikokous muodostuisi asialliseksi ja rakentavaksi kokoukseksi, jossa voitaisiin katsella asioita eteenpäin paremman tulevaisuuden saavuttamiseksi. Elämä Kainuussa ei ole ollut koskaan helppoa. Tänä päivänä ihmisiä rasittaa kapitalistisen talousjärjestelmän puutteet. SKDL:n on pystyttävä katselemaan näiden vaikeuksien yli pitemmälle tulevaisuuteen ja tehtävä kaikkensa samalla tämän päivän elinehtojen parantamiseksi. Tuloksiin pääseminen kuitenkin edellyttää koko liikkeemme, jäsenistön ja kannattajien aktiivista toimintaa yhteisesti hyväksytyjen päämääriemme saavuttamiseksi. Piiritoimikunta katsoo luottavaisin mielin tulevaisuuteen, sillä monessa suhteessa asemamme ovat sittenkin paremmat kuin monesti aikaisemmin.